

ЗВІТ

ректора Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна професора В. С. Бакірова про результати виконання умов контракту, Статуту університету, дотримання законодавства про освіту у 2013 році

У звітному періоді робота була спрямована на виконання завдань Програми розвитку університету на 2010–2020 роки, положень університетського Статуту, обов'язків, визначених контрактом № III — 103 від 31 січня 2011 року.

У центрі уваги були такі напрями діяльності:

- підвищення результативності фундаментальних і прикладних наукових досліджень, розвиток інноваційної діяльності, комерціалізація науково-технічних розробок;
- забезпечення високої якості навчального процесу, впровадження сучасних технологій організації навчального процесу;
- розвиток міжнародного співробітництва, подальша інтеграція у європейський та світовий науково-освітній простір;
- забезпечення фінансової стійкості університету;
- соціальний захист і соціальна підтримка викладачів та студентів.

1. Підготовка фахівців

Підготовка фахівців здійснювалася за 40 напрямками та 62 спеціальностями. У 2012/2013 навчальному році розширився спектр напрямів і спеціальностей підготовки фахівців. З 2013/2014 навчального року буде здійснюватися підготовка за 44 напрямками та 62 спеціальностями.

У травні - червні 2013 року університет успішно пройшов чергову акредитацію за IV рівнем. На наступні 10 років акредитовано підготовку фахівців за 19 напрямками та 36 спеціальностями.

Були акредитовані нові напрями і спеціальності: за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» — 6.170101 Безпека інформаційних і комунікаційних систем; за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» — 8.18010019 Медіа-комунікації.

У 2013/2014 навчальному році в університеті навчаються 14734 студента, з них: громадян України — 11 333 (8 825 — за денною формою навчання, 2 508 — за заочною); іноземних студентів — 3 401 з 67 країн світу (2 948 — за денною формою навчання, 453 — за заочною).

За бюджетні кошти навчаються 6 971 особа, серед них 6 934 громадян України. За кошти фізичних і юридичних осіб навчаються 7 763 студенти. Серед них 4 399 громадян України і 3 364 іноземця.

Загальний ліцензований обсяг прийому на навчання на денну форму складав 3 450 місць. Державне замовлення було отримано в обсязі 1401 місця (у 2012 році — 1 484 місць).

У 2013 році на денну форму навчання було подано 26 982 заяви абітурієнтів (у 2012 році — 20 455 заяв). Конкурс у цілому по університету на денну форму навчання на місця державного замовлення склав 19,3 (у 2012 році — 13,8, у 2011 році — 9,7). Значно вплинула на кількість заяв вступників можливість подавати їх через систему «Електронний вступ». У такий спосіб університет отримав 45 % заяв від абітурієнтів.

Державне замовлення з нового набору повністю виконано.

Як і раніше, середній бал атестату серед зарахованих на денну форму навчання в цілому по університету був досить високим, становив за дванадцятибальною шкалою 10,27 (у 2012 році — 10,17). Серед зарахованих на денну форму навчання 8 вступників є переможцями IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін, 10 — призерами III етапу конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України. Студентом університету став золотий медаліст Міжнародної олімпіади з хімії Микита Оніжук.

Держзамовлення на заочну форму навчання складало 123 місця (у 2012 році — 134), середній конкурс становив 5,9 (у 2012 році — 5,1).

За освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» на навчання було прийнято 743 особи: 297 на денну форму (у 2012 році — 452) (з них 271 — бюджет, 26 — контракт) і 183 на заочну (у 2012 році — 291) (з них 49 — бюджет, 134 — контракт). Слід зазначити, що попит на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» з року в рік знижується і варто замислитися над тим, чи варто взагалі планувати держзамовлення за цим рівнем?

За рівнем «магістр» було прийнято 1 450 осіб (у 2012 році — 1416): 1 062 на денну (з них 781 — бюджет, 281 — контракт) і 388 на заочну (з них 69 — бюджет, 319 — контракт) форми навчання.

15 грудня завершилося зарахування на навчання до університету іноземних громадян. На перший курс денної форми навчання прийнято 942 особи, на перший курс заочної форми навчання зараховано 138 іноземців. До магістратури вступили на денну форму навчання 114 іноземних громадян, на заочну — 66.

Результати вступної кампанії 2013 року, труднощі, що виникли при наборі на деякі напрями підготовки проаналізовані та обговорені на серпневій конференції трудового колективу та на засіданні Вченої ради університету.

Показники успішності студентів усіх форм навчання, результати захисту дипломних робіт вказують на те, що рівень знань студентів відповідає вимогам кваліфікаційних характеристик.

Табл. 1.

Динаміка основних показників успішності студентів, %

Форма навчання	Сесії	Абсолютна успішність		«5»		«5» і «4»		Тільки «3»	
		11/12	12/13	11/12	12/13	11/12	12/13	11/12	12/13
денна	Зимова	86,8	89,3	11,8	12,0	35,3	35,3	4,4	4,8
	Літня	89,4	89,1	16,4	5,7	33,4	42,0	4,1	1,1

Заочна	Зимова	83,3	81,5	7,4	5,8	30,3	29,1	7,9	8,3
	Літня	85,1	86,3	6,6	7,0	26,2	28,8	8,7	8,7

Протягом звітного періоду багато уваги надавалося організації педагогічних та виробничих практик. Університет має понад 1 387 договорів з установами й організаціями на проведення практик, поза університетом проходили практику 85 % студентів (минулого року — 75 %).

У 2013 році університет за денною і заочною формами навчання випустив 2 089 бакалаврів-громадян України, 1 345 магістрів і 773 спеціалісти.

Табл.2

Випуск фахівців — громадян України

Форма навчання	Бакалаври		Спеціалісти		Магістри	
	2012 рік	2013 рік	2012 рік	2013 рік	2012 рік	2013 рік
Денна	1 751	1 583	477	478	980	1 033
Заочна	633	553	343	296	277	317
Усього	2 384	2 136	820	774	1 257	1 350

У 2013 році на денному і заочному відділеннях університету випущено 483 іноземних студенти: магістрів — 202, спеціалістів — 58, бакалаврів — 223.

Значна частка іноземців навчається англійською мовою. Так, на медичному факультеті англійською викладається 55 загальнонаукових і фахових дисциплін. До навчального процесу залучені понад 200 викладачів, переважно молодих, з 11 факультетів. Викладачі не лише проводили заняття, але й підготували велику кількість англійських посібників, контрольних завдань, матеріалів для самостійної роботи.

2.Наукова діяльність

У 2013 році науково-дослідницька робота проводилася на всіх факультетах, в інститутах та інших наукових підрозділах університету, які керувалися Законом України № 2519-17 від 12.10.2010 року «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки».

Переважна кількість робіт виконувалася за напрямом 1 «Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоздатності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави».

До тематичного плану НДДКР, що фінансуються Міністерством освіти і науки України за рахунок державного бюджету у 2013 році було включено 117 робіт з обсягом фінансування 23 507 тис. грн., у тому числі 85 фундаментальних науково-дослідницьких робіт з обсягом фінансування 17 618,4 тис. грн. та 32 прикладні з обсягом фінансування 5 888,6 тис. грн., що на 7% менш, ніж у 2012 році. Це пов'язане з тим, що при затвердженні лімітів на

2013 рік був зменшений обсяг фінансування по НДР, що пройшли конкурсний відбір, на 42%, а обсяг фінансування НДР, що продовжуються, затверджений без урахування інфляції.

П'ять об'єктів університету включені до переліку наукових об'єктів, що становлять національне надбання України (Гербарій, Когерентно-оптичний процесор зображень Астрономічної обсерваторії, Комплекс для дистанційного зондування навколоземного космічного простору Радіофізичної обсерваторії, Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки, «Колекції ліній Drosophila» кафедри генетики та цитології біологічного факультету). На збереження цих об'єктів виділено 196,0 тис. грн.

За рахунок коштів замовників виконувалось 34 науково-дослідні роботи на суму 2 412 837 тис. грн., з них: за рахунок коштів Державного фонду фундаментальних досліджень виконувалось 4 роботи на суму 360,0 тис. грн., 2 НДР за рахунок коштів іноземних замовників на суму 274,160 тис. грн., 1 НДР за програмою «Наука в університетах» на суму 800,0 тис. грн. За рахунок коштів загального фонду бюджету було профінансовано видання матеріалів конференції у сумі 15,0 тис. грн. У 2013 р. за рахунок Фонду розвитку і модернізації наукового та навчально-наукового обладнання університету виконувалось 25 НДР на загальну суму 665,0 тис. грн. Також, продовжують фінансуватися роботи, які не були дофінансовані у 2012 році.

Як і в попередні роки, основу фінансування науково-дослідницьких робіт складає фінансування за рахунок коштів загального фонду державного бюджету (близько 90%). Водночас, університет здійснював пошук інших джерел фінансування.

Переважна частина позабюджетних коштів припадає на фінансування робіт, які проводяться за міжнародними грантами і програмами. У 2013 році виконувалися 5 проектів на загальну суму близько 500 тис. грн. Серед них:

- міжнародний проект CDRF «Інноваційний підхід до мотивації організацій щодо проведення науково підтверджених ВІЛ-профілактичних втручань серед споживачів ін'єкційних наркотиків» (керівник проекту — канд. соц. наук, доцент Філіппова О. А.);
- міждисциплінарний проект «Кордони Європейського Союзу — встановлення кордонів, політичний ландшафт і соціальна арена: потенціали і виклики еволюції концепцій кордонів у світі періоду закінчення холодної війни» (фінансується за програмою FP-7, керівник проекту — канд. соц. наук, доцент Філіппова О. А.);
- «Якість поверхневого стоку: зниження впливу на водні об'єкти та адаптація до змін клімату» (фінансується Шведським інститутом, керівники проекту — канд. геогр. наук, доц. Тітенко Г. В., доц. Уткіна К. Б., доц. Ричак Н. Л.);
- проект, що фінансується урядовою організацією США SQV69 «Комп'ютерне моделювання розсіювання світла малими частинками довільної форми з використанням Sh-матричного підходу» (керівник проекту — д. ф.-м. наук, проф., чл.-кор. НАНУ Ю. Г. Шкуратов).
- «Дослідження клінічних наслідків впливу препаратів Флутиказону Фураат/Вілантерол» (фінансується компанією «Парексел Інтернешнл ГмбХ», Німеччина, керівник проекту д. мед. н., проф. Яблчанський М. І.).

Ученими університету досліджувалися рідкісні розпади та процеси у низькофонових умовах (Росія — Україна, зав. лаб. І. Д. Федорець). Проблемною лабораторією ядерної фізики і космічних променів кафедри ядерної і медичної фізики фізико-технічного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна у міжнародному співробітництві з Байкальською нейтринною обсерваторією Інституту ядерних досліджень РАН проводяться довготривалі експерименти з пошуку рідкісних ядерних подій і розпадів, залежних від властивостей нейтрино. Ці дослідження виконуються в низькофонових умовах підземної лабораторії нейтринної обсерваторії на глибині 4800 м водного еквіваленту на спеціально створених установках, котрі за рівнем чутливості не мають аналогів у світі. На даному етапі досліджень відкрито двонейтринне подвійне К-захоплення – передбачуваний теорією рідкісний ядерний процес, котрий у лічильниковому експерименті зареєстровано вперше. Суттєвий внесок співробітників університету дає можливість Україні приймати рівноправну участь в одній із найбільш ефективних міжнародних колаборацій, котра проводить фундаментальні дослідження, близькі за важливістю до сучасних експериментів на найбільших у світі прискорювачах.

Належна увага приділяється створенню та охороні об'єктів права інтелектуальної власності. Отримано 59 охоронних документів, власником 17 з них є університет.

За даними наукометричної і реферативної бази Scopus, університет зберігає третю позицію серед українських організацій та займає другу позицію серед ВНЗ України. У 2013 році науковці університету опублікували 516 робіт, зареєстрованих Scopus.

На збереження наукових об'єктів, що становлять національне надбання, було виділено 196 тис. грн.

Говорячи про кількісні результати наукових досліджень, слід відзначити, що з року в рік зростає кількість статей і тез доповідей, опублікованих співробітниками університету. У 2013 році було опубліковано 102 монографії (з них 20 — за кордоном), 54 випуски «Вісника університету», 29 фахових збірників наукових праць та журналів, понад 5515 статей і тез доповідей (25 % з них — у зарубіжних виданнях), отримано 59 охоронних документів, власником 17 з яких є університет. У 2013 р. на базі університету проведено 125 конференцій, з них 61 — міжнародна.

Університет є потужним центром підготовки наукових кадрів. У 2013 році в університеті працювали 14 спеціалізованих вчених рад (9 — із захисту докторських і 5 — із захисту кандидатських дисертацій) за 47 спеціальностями.

В аспірантурі університету у 2013 р. навчалися 406 аспірантів за 61 спеціальністю (у тому числі 28 аспірантів — за контрактом). У докторантурі університету навчається 22 докторанти за 16 спеціальностями. У 2013 році аспірантуру закінчили 96 осіб, в тому числі із захистом дисертацій в строк — 12 аспірантів.

Активізувалася наукова робота студентів, яка є однією з найважливіших складових підготовки висококваліфікованих фахівців. Студенти університету брали активну участь у міжнародних, всеукраїнських олімпіадах і конкурсах. Переможцями міжнародних конкурсів, олімпіад та турнірів у 2013 році стали 20 студентів, переможцями всеукраїнських — 48. Результатом активізації наукової

діяльності студентів є збільшення кількості їх самостійних публікацій за результатами науково-дослідницької роботи (295 у 2013 р. проти 145 у 2010 р.).

В організації науково-дослідної роботи в університеті залишаються недоліки: недостатнім є обсяг науково-дослідницьких робіт, що фінансуються за рахунок коштів замовників; потребує оновлення матеріально-технічна база досліджень; потрібно підвищити ефективність роботи аспірантури і докторантури тощо. Керівники НДР, учені ради факультетів далеко не завжди відповідально ставляться до підготовки запитів, які подаються до експертних рад Міністерства освіти і науки щодо їх фінансування. У 2013 році за результатами конкурсного відбору поданих університетом проектів були відхилені 34 проекти з 85.

2.1 Результати науково-дослідницьких робіт

У 2013 році завершилось 12 науково-дослідних робіт, що фінансувались із загального фонду державного бюджету. У зв'язку із цим керівництво науково-дослідної частини разом із науковою громадськістю, представниками НАН України та керівниками НДР провели конкурсний відбір проектів наукових досліджень і розробок, виконання яких планувалося розпочати з 2014 року. Згідно з наказом ректора від 13.05.2013 р. № 0301-1/133, було здійснено експертизу проектів щодо відповідності їх вимогам Міністерства освіти і науки України. 65 проектів науково-дослідних робіт було направлено до участі у другому етапі конкурсу та розглянуто на засіданнях секцій за фаховими напрямками Наукової ради МОН України. Згідно наказу МОН України від 22.11.2013 № 1611 «Про результати конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок» результати другого етапу конкурсу будуть дійсними при проведенні щорічного конкурсного відбору проектів досліджень і розробок у 2014 році. Остаточне рішення щодо формування тематичного плану НДДКР 2014 року буде прийнято після отримання лімітної довідки про обсяги фінансування на наступний рік.

Щорічно стабільно зростає кількість статей і тез доповідей, що публікуються співробітниками університету за результатами проведених наукових досліджень. У 2013 р. опубліковано: 102 монографії (із них 20 — за кордоном), 54 випуски «Вісника ХНУ імені В. Н. Каразіна», 29 фахових збірників наукових праць та журналів, понад 5515. статей і тез доповідей (25 % з них опубліковано у провідних зарубіжних виданнях), 26 підручників, з них 20 — з грифом МОН України, 271 навчальні посібники, з них з грифом МОН — 45.

В університетському видавництві було видано: навчальних посібників із грифом МОН України — 33; навчальних посібників із грифом університету — 38; монографій — 36.

За результатами міжнародного рейтингу наукової ефективності «University Ranking by Academic Performance» Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна зберіг перше місце серед університетів України. У рейтингу вищих навчальних закладів країн пострадянського простору університет посідає 7 місце.

Рішенням колегії МОН України показник «Кількість публікацій у наукометричній міжнародній базі даних Scopus» було ухвалено як один із

найважливіх критеріїв оцінювання результативності наукової та науково-технічної діяльності вищих навчальних закладів. Університет за цим показником стабільно посідає друге місце серед ВНЗ України. Протягом 2013 року Scopus зареєстрував 383 статей науковців університету.

У 2013 році на базі університету проведено 125 конференцій, з них 61 — міжнародні. Серед них: Міжнародна науково-практична конференція «Якубинська наукова сесія», Міжнародна науково-практична конференція «Збереження здоров'я молоді — збереження нації», XI Міжнародна науково-практична конференція «Валеологія: сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку», XIII Кирило-Мефодіївські читання», XVI Міжнародний симпозіум «Методи дискретних особливостей в задачах математичної фізики» та ін.

Підтвердженням результативності наукової роботи університету є досягнення наших вчених, які відзначено преміями, нагородами, стипендіями.

Премія Національної академії наук України імені М. П. Барабашова присуджена Величку Ф. П., к. ф.-м. н., провідному науковому співробітнику, Круглому Ю. М., к. ф.-м. н., с.н.с., Шевченку В. Г., к. ф.-м. н., с.н.с. за цикл робіт «Фізичні властивості астероїдів за результатами фотометричних спостережень».

Постановою Верховної Ради України у 2013 році іменні стипендії для талановитих молодих учених призначені: Лукашуку В. І. — д. соціол. н., доц., Хавкіній Л. М. — д. наук із соціальних комунікацій, проф., завідувачу кафедри.

Грант Президента України для молодих учених призначено Москвітіній Ю.К. для проведення наукового дослідження «Оптимізація балансу енергії та частинок у плазмі термоядерного реактора».

Міжнародна премія імені Ю. Островського за досягнення в області оптичної інтерферометрії та голографії присуджена Фізико-технічним інститутом ім. А. Ф. Іоффе (Санкт-Петербург) співробітникам університету Титарю В. П., к. ф.-м. н., Тишко Т. В., Тишку Д. М. за монографію «Holographic microscopy of phase microscopic objects/ Theory and Practice».

Указом Президента України Руденко М.В., д. юр. н., проф. з нагоди Дня юриста нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня. З нагоди Дня Соборності та Свободи України орденом «За заслуги» III ступеня нагороджений Холін Ю. В., д.х.н., проф.; звання «Заслужений працівник освіти України» отримав Станкевич Д. Г., доц.

У 2013 році рішенням Харківської обласної державної адміністрації призначено іменні стипендії співробітникам університету:

- імені М. В. Остроградського (з математики) для видатних науковців — доктору фізико-математичних наук, професору Ю.В. Ганделю;
- імені Г. Ф. Проскури (з технічних наук) для видатних науковців — доктору технічних наук, доценту Шматкову С. І.;
- імені І. І. Мечникова (з медицини і біології) для видатних науковців — доктору біологічних наук, доценту В. А. Токарському;
- імені В. Н. Каразіна (з гуманітарних наук) для обдарованих молодих науковців — кандидату історичних наук, доценту Мизгіну К. В.

Згідно з рішенням колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та постановою Президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених

одержують: О. О. Горобченко, В. В. Хардіков. (радіофізичний факультет), С. О. Шерстюк (медичний факультет).

2.2. Підготовка кадрів вищої кваліфікації.

Докторантура, аспірантура та інститут здобувачів — основне джерело підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. В аспірантурі університету у 2013 р. навчалися 406 аспірантів за 61 спеціальністю (у тому числі 28 аспірантів — за контрактом).

До наукового керівництва аспірантами залучено 139 докторів наук і 85 кандидатів наук. Найбільш ефективно здійснюють керівництво аспірантами професори М. О. Азаренков, О. С. Кочарян, В. В. Калініченко, А. А. Гриценко, М. О. Мchedлов-Петросян, В. І. Сідоров та доцент О. І. Тумаков. У 2013 році аспірантуру закінчили 96 осіб, у тому числі із захистом дисертацій у строк — 12 аспірантів. У докторантурі університету навчається 22 докторанти за 16 спеціальностями.

У 2013 році в університеті працювали 14 спеціалізованих вчених рад (9 — із захисту докторських і 5 — із захисту кандидатських дисертацій) за 47 спеціальностями.

У 2013 році захищено 19 докторських дисертацій: Некос А. Н. (екологічний факультет), Родченко В. Б., Савицька Н. Л. (економічний), Чернуський В. Г., Шерстюк С. О. (медичний), Кряж І. В., Кривоконь Н. І. (психологічний), Скориніна-Погребна О. В., Сорока Ю. Г., Щудло С. А. (соціологічний), Максименко-Шейко К. В. (фізико-енергетичний), Венедіктова І. В. (юридичний), Туз В. Р., Матюхін М. І., Алексєєв Е. А. (радіофізичний факультет), Горькавий В. О., Фролов В. В. (механіко-математичний), Шаповаленко М. В. Владленова І. В. (філософський), у тому числі 4 — у спеціалізованих радах університету. Захищено 64 кандидатські дисертації, з них 45 — у спеціалізованих Радах університету.

2.3. Студентська науково-дослідницька робота

Студенти університету брали активну участь у міжнародних, всеукраїнських олімпіадах і конкурсах. Переможцями міжнародних конкурсів та олімпіад у 2013 році стали 5 студентів, переможцями всеукраїнських — 48 студентів. Переможцями регіонального конкурсу наукових робіт стали 4 студенти.

У 2012/2013 навчальному році найкращі 16 студентів університету відзначені стипендіями Президента України, 3 студенти отримують стипендію Верховної Ради України.

У 2012/2013 навчальному році студенти фізико-технічного факультету стали переможцями конкурсів на участь у Літньому університеті з фізики плазми та термоядерних досліджень, Літній школі зі взаємодії плазми з поверхнею, Транс-Європейській школі з фізики високих енергій, Європейській літній школі «Енергія на всіх рівнях», Літній школі з прискорення та застосувань важких іонів, а також — учасниками конкурсів аспірантських наукових робіт установ-членів Асоціації Європейської мережі ядерної освіти (ENEN) та установ-членів Асоціації Європейської мережі термоядерної освіти

(FUSENET), переможцями конкурсу на кращу стендову доповідь на Міжнародній конференції-школі з фізики плазми та керованого термоядерного синтезу.

Результатом активізації наукової діяльності студентів є збільшення самостійних публікацій за результатами їхньої науково-дослідницької роботи — 295, проти 145 — у 2010 році.

Слід визнати, що в організації науково-дослідної роботи в університеті мають місце певні недоліки: виконується недостатній обсяг науково-дослідницьких робіт, які фінансуються за рахунок коштів замовників; потребує оновлення матеріально-технічна база досліджень; необхідно вдосконалювати і захист інтелектуальної власності; потрібно здійснити заходи щодо підвищення ефективності роботи аспірантури і докторантури тощо. Складними є питання заохочення до наукової роботи талановитої молоді; надання допомоги та заохочення провідним науковцям, роботи яких затребувані світовою науковою спільнотою.

3. Інноваційна діяльність

Для подальшого розвитку інноваційної діяльності університет налагоджував плідну співпрацю з вітчизняними та закордонними підприємствами щодо комерціалізації наукових розробок. Так, на базі АТ «Автозапчастина» виготовлено промисловий зразок устаткування для вдосконалення процесу вакуумного загартовування нержавіючої сталі, необхідного для підприємств машинобудування, приладобудування, транспорту, високоякісної металургії.

У співпраці з фермерським господарством «Київська Русь» та Белгородською державною сільськогосподарською академією апробується інноваційна технологія збільшення врожайності сільськогосподарських культур та їх стійкості до захворювань.

У нафтогазовидобувній галузі розробки університету доведено до стадії впровадження у первинну експлуатацію на промислових майданчиках країни та за кордоном (газопромислове управління «Шебелинкагазвидобування» ПАТ «Укргазвидобування», Грузія).

Співробітництво з ВАТ «Турбоатом» направлене на поліпшення виробничого процесу, виведення продукції, що виробляється, на якісно новий рівень надійності із максимальним забезпеченням екологічної безпеки енергетичного устаткування. Методика, запропонована фахівцями університету, дозволить вирішити проблему збільшення гарантійного терміну роботи турбін.

Проводиться робота щодо комерціалізації діагностичних та фізіотерапевтичних приладів. Частина з них вже сертифікована у 2013 році. Готується до заключення договір з ТОВ «Царський подарунок. Україна» щодо госпдоговірної теми «Неінвазивний вимірювач артеріального тиску та частоти серцевих скорочень».

За рядом розробок ведуться переговори з потенційними інвесторами, наприклад, по вакуум-паровій системі опалення проведені переговори більш ніж з 10 потенційними інвесторами з різних регіонів України, Росії та Європи.

Надходять пропозиції від інших інвесторів. Ця робота продовжується з метою вибору оптимального варіанту співробітництва та розвитку цього напрямку.

Університетом у 2013 році заключено госпдоговорів на суму 4,770377 млн. грн., з них отримано 2,412837 млн. грн.

Проводяться подальші переговори щодо співробітництва у різних напрямках з низкою вітчизняних і закордонних компаній та підприємств.

У 2013 році університет приєднався до Національної мережі трансферу технологій NTTN, кластеру інноваційної інфраструктури Харківської області.

Університет активно співпрацював з органами державної влади у питаннях інноваційної діяльності. Так, співробітники університету беруть участь у засіданнях колегії Департаменту інноваційного розвитку промисловості і транспортної інфраструктури Харківської обласної державної адміністрації, кластеру інформаційно-комунікаційних технологій Харківської області, оргкомітету конкурсу інноваційних проектів «ІТ-Kharkiv» і Міжнародного форуму «Kharkiv-IT». У співробітництві з Регіональним центром з інвестицій та розвитку Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України на базі Інноваційного центру Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна проведені семінари: «Участь зарубіжних студентів ХНУ імені В.Н. Каразіна у Міжнародному конкурсі інноваційних та інвестиційних проектів «Харківські ініціативи» та «Від наукової розробки до інвестиційного проекту, здатному стати переможцем Міжнародного конкурсу інноваційних та інвестиційних проектів «Харківські ініціативи».

Так, на V міжнародному економічному форумі університет отримав 7 нагород у 26 номінаціях, з них — 2 золоті медалі, також золоту медаль отримано у конкурсі V Національної виставки-презентації «Інноватика в сучасній освіті» (м. Київ).

На першому Всеукраїнському конкурсі винаходів «Ух, інвент!» університет отримав перемогу у номінації «Найкращий винахід у галузі медицини» (м. Харків).

Університет узяв участь у конкурсі проектів «ІТ-Kharkiv», фінал якого відбувся під час Міжнародного форуму «Kharkiv -IT», виставці «Високі технології-2013» (м. Київ); «Ніч науки у Харкові», за підтримки міської та обласної влади; у виставці, присвяченій 95-річчю НАН України, інших інноваційних заходах та отримав низку дипломів.

Співробітники університету брали участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Науковий парк та інноваційна інфраструктура університету як основа розвитку освіти та науки» (м. Луцьк), «Міжнародній українсько-японській конференції з питань науково-промислового співробітництва» (м. Одеса), що були організовані МОН України; науково-практичних регіональних семінарах «Проблеми інноваційного розвитку» Північно-східного наукового центру НАН України і МОН України (м. Харків); Науково-практичній конференції «Сучасні аспекти інтелектуальної власності в АПВ України» Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН, (м. Харків); семінарі «Як змусити Інтернет працювати на Ваш бізнес» компанії «All.biz» за участю Харківського регіонального фонду підтримки підприємництва (м. Харків); Міжнародній конференції «Україна — Росія — Сколково: Єдиний інформаційний простір» (м. Київ), засіданні Координаційної ради проекту

«Технополіс П'ятихатки» (м. Харків), круглому столу на тему: «Комерціалізація результатів науково-технічної діяльності: стан та перспективи» за участю представників центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковців та підприємців (м. Київ), бізнес-зустрічі з польськими підприємцями-учасниками проекту GREENEVO «Акселератор зелених технологій» (м. Київ), Міжнародному семінарі «Вища освіта та бізнес: співпраця заради економічного процвітання», організованому Британською радою в Україні та МОН України (м. Київ), XXXIX та XL Міжнародній науково-практичній конференції «Застосування лазерів в медицині та біології», Міжнародному форумі інвестицій та інновацій, організованому Європейською економічною палатою торгівлі, комерції та промисловості в Україні (м. Київ); конкурсі на отримання грантів «Від ідеї до ринку» за програмою «Науково-технічне підприємництво», проведеному CRDF Global в партнерстві із Державним агентством з питань науки, інновацій і інформатизації України (м. Київ).

Варто підкреслити, що працівники інноваційного центру пройшли курс навчання за програмою «Путівник по комерціалізації технологій», розробленою CRDF Global та Інститутом IC2 при університеті штату Техас, та отримали відповідні сертифікати, а по завершенні курсу взяли участь у форумі «Інноваційне підприємництво» (м. Харків).

4. Забезпечення якості навчального процесу. Науково-методична діяльність

Навчальний процес організовувався відповідно до законодавства про вищу освіту і державних стандартів України. Одним із головних питань організації навчального процесу є якість навчання.

Питання якості навчання розглядалося як одне із ключових питань університетської життєдіяльності. Воно загострилося у зв'язку із масовізацією вищої освіти, прийомом на перший курс через процедури ЗНО, що негативно позначилося як на рівні довузівської підготовки студентів, так і на їх мотивації.

Інститут соціально-гуманітарних досліджень з 2011 року веде соціологічні опитування студентів університету. Результати опитувань свідчать, що менше половини вступників повністю свідомо обирали майбутній фах: вони подавали документи до вступу до одного чи декількох ВНЗ на факультети одного профілю, тоді як решта обирали різні напрями і різні факультети і багато з них опинилися не на тих напрямках підготовки, до яких прагнули. Це виявляється у різних показниках, в тому числі й у динаміці відсіву студентів. Якщо у 2008/2009 навчальному році було відраховано 5,2% студентів денної форми навчання (з них за академічну неуспішність 3,5%), то у минулому навчальному році відсів склав вже 8,1% (за академічну неуспішність 5,1%). Особливо високим відсів є на механіко-математичному факультеті (18,7%), факультеті комп'ютерних наук (15,4%), радіофізичному факультеті (13,2%), історичному факультеті (11%).

Показовими є і результати «нульових» («вхідних») контрольних робіт першокурсників, які були проведені на початку навчального року. Від 1/5 до

1/2 студентів одержали незадовільні оцінки, не підтвердивши високі бали, отримані за результатами ЗНО.

Усе це свідчить про недостатню підготовленість частини студентів до навчання в університеті, їхню низьку вмотивованість. І при цьому неможливо допустити зниження якості університетської освіти. Забезпечення високої якості освіти вимагає більш інтенсивного пошуку професійно орієнтованих абітурієнтів, впливу на їхній вибір, змінювати і зміст, і методики навчання, особливо на перших курсах, з урахуванням рівня підготовки осіб, прийнятих на навчання, більш активно залучати самих студентів до модернізації навчального процесу.

Основні напрями забезпечення якості навчання, вдосконалення науково-методичної роботи визначені Програмою розвитку університету на 2010–2020 роки: розвиток системи внутрішнього та зовнішнього контролю якості освіти, постійний моніторинг навчального процесу; втілення «студентоцентричної» моделі навчально-виховного процесу; вдосконалення науково-методичного і матеріального забезпечення навчального процесу; впровадження передових освітніх технологій; психологічна підтримка учасників навчально-виховного процесу.

Система моніторингу якості освіти складалася з двох основних блоків: моніторингу знань студентів і моніторингу організації та якості навчального процесу.

Під час моніторингу знань студентів, окрім обов'язкових заходів з модульного, а також семестрового і підсумкового контролю та державної атестації, здійснювався вхідний контроль, ректорські і деканські контрольні роботи; контроль залишкових знань (відстрочений контроль). Деканські контрольні роботи проводилися на 6 факультетах: іноземних мов, екологічному, радіофізичному, філологічному, філософському, фізико-енергетичному.

У 2013 році з метою подальшого вдосконалення системи контролю рівня знань студентів та підготовки до зовнішнього тестування студентів і випускників в університеті розпочато експеримент з покращення системи ректорського контролю. Групою моніторингу якості освіти навчального відділу розроблено Порядок проведення експерименту, який визначає структуру пакету завдань для ректорського контролю, відповідальних осіб за проведення та аналіз результатів контролю. Експеримент було проведено у грудні 2013 року на біологічному, економічному, історичному, фізико-енергетичному факультетах.

Організація контролю знань студентів потребує подальшого вдосконалення. Необхідно внести зміни до Положення про організацію навчального процесу, передбачивши систему заходів з більш ефективної організації та методичного забезпечення ректорських та деканських контрольних робіт, контролю залишкових знань.

До моніторингу організації та якості навчального процесу входять: адміністративний контроль проведення занять та екзаменів, перевірки стану навчально-методичного забезпечення, відкриті заняття, визначення індивідуальних рейтингів та звітування науково-педагогічних працівників за підсумками навчального року; визначення рейтингів кафедр за підсумками навчального року; опитування студентів; конкурси на здобуття премій

університету: на краще науково-методичне забезпечення навчального процесу, на кращу студентську групу. Згадані заходи дозволяють отримувати інформацію про реальний стан справ, наявні проблеми і недоліки, виявляти підрозділи та окремих викладачів, які мають суттєві здобутки і корисний досвід у цьому питанні.

У 2013 році значна увага приділялася організації відкритих занять, графік проведення яких розміщено на сайтах факультетів. Загалом по університету проведено понад 1 300 занять.

З 2011 року в університеті проводиться визначення рейтингів науково-педагогічних працівників університету, яке допомагає об'єктивному аналізу якості їхньої роботи і слугує активізації та стимулюванню професійної діяльності викладача й усуненню наявних недоліків, спрямовує діяльність науково-педагогічних працівників на розв'язання актуальних для університету задач. Показники рейтингу ґрунтуються на акредитаційних вимогах до діяльності університету; показниках для визначення рейтингів ВНЗ, встановлених Міністерством освіти і науки України, міжнародних рейтингів університетів; вимогах до дослідницьких університетів та завданнях, визначених у Програмі розвитку університету до 2020 року. За рішенням Ученої ради університету (грудень 2012 року), внесено доповнення до Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників, які розширюють можливості факультетів щодо об'єктивної оцінки внеску викладача у розвиток факультету і враховують діяльність з організації електронного (дистанційного) навчання.

У червні 2013 року на кафедрах і факультетах проведено визначення рейтингових показників науково-педагогічних працівників за підсумками 2012/2013 навчального року, а на початку 2013/2014 навчального року ці результати були розглянуті на засіданнях кафедр і учених рад факультетів.

З 2006 року проводиться порівняльна оцінка ефективності діяльності (визначення рейтингів) кафедр університету за підсумками навчального року. Метою визначення рейтингів є виявлення підрозділів, що роблять найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців, розвиток наукових досліджень, поширення передового досвіду кафедр. Критерії оцінки охоплюють кваліфікаційні показники науково-педагогічних і наукових працівників, науково-методичну діяльність, видання підручників, навчальних посібників, монографій, статей, підготовку кадрів вищої кваліфікації. У червні — липні 2013 року проведено восьме визначення рейтингу кафедр.

За його результатами перші три місця посіли:

— Серед кафедр природничо-математичного профілю кафедра теоретичної та прикладної системотехніки (1 місце, завідувач — Шматков С. І.), кафедра теоретичної ядерної фізики та вищої математики імені О.І. Ахієзера (2 місце, завідувач — Ходусов В. Д.); кафедра фізики твердого тіла (3 місце, завідувач — Зиман З. З.)

— Серед кафедр гуманітарного та соціально-економічного профілю: кафедра історіографії, джерелознавства та археології (1 місце, завідувач — Посохов С. І.); кафедра історії стародавнього світу та середніх віків (2 місце, завідувач — Сорочан С. Б.); кафедра прикладної психології (3 місце, завідувач — Кряж І. В.).

За результатами визначення рейтингів кафедр у листопаді 2013 року було проведено нараду завідувачів кафедр з питання «Про основні завдання кафедр університету». На нараді було проаналізовано діяльність кафедр за останні три навчальні роки; визначено головні показники оцінки ефективності роботи кафедр; рекомендовано ректорату проаналізувати роботу випускаючих кафедр, які за підсумками трьох навчальних років стабільно мають низькі рейтингові показники.

Втілення «студентоцентричної» моделі навчально-виховного процесу потребує розширення участі студентів у моніторингу та модернізації навчального процесу. За рішенням Вченої ради університету у 2012/2013 навчальному році було започатковано студентський моніторинг якості навчального процесу.

Система передбачає створення на факультетах груп, до складу яких входять старости студентських груп та керівники органів студентського самоврядування; проведення моніторингу двічі на рік за результатами навчального семестру; надання інформації про результати моніторингу і відповідних рекомендацій адміністрації факультету та органам студентського самоврядування.

Моніторинг проводився в березні та жовтні 2013 року. Студенти висловили корисні зауваження щодо якості викладання, організації навчального процесу та умов навчання (обладнання аудиторій, температурний режим у приміщеннях тощо). Результати моніторингу обговорювалися на засіданнях учених рад факультетів та університету.

Необхідно забезпечити систематичне проведення студентського моніторингу якості навчального процесу та враховувати його результати при організації навчального процесу, оцінюванні здобутків студентів, модернізації методик викладання.

Важливою складовою моніторингу якості навчального процесу останні 10 років було опитування студентів «Викладання очима студента».

У 2013 році соціологічним факультетом і навчально-методичним центром проведено 21-й (лютий 2013 р.) етап опитування «Викладання очима студента». Особливістю опитування було те, що оцінювалася діяльність практично всіх викладачів (на попередніх етапах оцінювалася діяльність лише тих викладачів, які приймали екзамени).

Під час проведення 21-го етапу було проаналізовано 28 423 анкети, опитано 3 922 студента, оцінено діяльність 857 викладачів. Для порівняння: у лютому 2011 року (17-й етап) було проаналізовано 11 694 анкет, опитано 4 305 студентів, оцінено діяльність 495 викладачів. Як і в попередні роки, студенти досить високо оцінюють якість викладання: середня оцінка — 4,3 за п'ятибальною шкалою. Жоден факультет не отримав оцінки нижче 4,0. На жаль, й досі своєрідною «проблемною зоною», на думку студентів, є уміння викладачів викликати інтерес до предмету, використовувати нову наукову інформацію, уміння зняти напруженість і втомленість аудиторії.

Одним з важливих елементів системи моніторингу якості навчального процесу стали конкурси, які проводить навчально-методичний центр. Мета конкурсів — виявити та підтримати підрозділи й окремих викладачів, які мають суттєві здобутки та корисний досвід у різних напрямках навчальної та виховної

роботи. Переможці конкурсів відзначено грошовими преміями; дипломами та грамотами.

З метою стимулювання науково-методичної роботи у грудні 2012 року навчально-методичним центром проведено XIII виставку-конкурс навчальної літератури. Згідно з результатами виставки-конкурсу (наказ ректора від 25 січня 2013 року № 0501-1/023), за напрямом «Навчальна література для вищої школи» дипломами I ступеня відзначено підручники: «Курс функціонального аналізу та теорії міри» (автор — В. М. Кадець); «Геологія з основами мінералогії» (співавтори — В. В. Андрєєв, П. В. Зарицький); «Клінічна фармакологія» (авторський колектив під керівництвом В. М. Савченка та М. І. Яблучанського); «Сучасна практика внутрішньої медицини» (співавтор — В. М. Савченко); «Психологія» (співавтори — Н. П. Крейдун, О. С. Кочарян, Є. В. Заїка).

За результатами конкурсу кафедр на краще науково-методичне забезпечення навчального процесу, який було проведено навчально-методичним центром у травні 2013 року, відзначено: за напрямом «Розробка та впровадження інноваційних навчальних технологій» — кафедру нової та новітньої історії (друге місце), кафедру маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності (друге місце), кафедру економічної кібернетики та прикладної економіки (третє місце), кафедру екології та неоекології (третє місце); за напрямом «Розвиток веб-комунікативних технологій «викладач — студент» — кафедру фізичного виховання та спорту (друге місце), кафедру українознавства (третє місце); за напрямом «Сприяння науковій роботі студентів» — кафедру прикладної електродинаміки (перше місце), кафедру теоретичної ядерної фізики та вищої математики імені О. І. Ахієзера (друге місце), кафедру англійської філології (друге місце), кафедру моніторингу природокористування та попередження надзвичайних ситуацій (третє місце).

З метою підвищення якості навчання та активізації науково-дослідної роботи студентів, підтримки обдарованої молоді, залучення студентів до громадської діяльності навчально-методичним центром у березні-квітні 2013 року було організовано та проведено конкурс на кращу студентську групу за підсумками 2012/2013 навчального року. Переможцями конкурсу стали: серед факультетів природничо-математичного профілю — група БГ-41 біологічного факультету (перше місце, куратор — О. Ю. Герман); група ДЕ-42 екологічного факультету (друге місце, куратор — М. І. Кулик); група ВІ-30 медичного факультету (третє місце, куратор — С. В. Корженевський); серед факультетів гуманітарного профілю — група ЛЖ-31 філологічного факультету (перше місце, куратор — Ю. М. Снурнікова); група ЯА-43 факультету іноземних мов (друге місце, куратор — О. В. Шпак); група ЕВ-41 економічного факультету (куратор — Д. В. Мангушев).

Володіння іноземними мовами є однією з найбільш важливих загальних компетентностей майбутнього фахівця. Питання про організацію в університеті вивчення студентами іноземних мов обговорювалося на засіданнях Науково-методичної та Вченої рад. Для покращення мовної підготовки в прийнятих рішеннях було запропоновано: для немовних факультетів ввести дисципліну за вибором ВНЗ «Іноземна мова за фахом» на 1-2 курсах, дисципліну «Іноземна мова» на 3-4 курсах, факультативні заняття з вивчення іноземної мови у магістратурі; вдосконалити систему контролю знань студентів з іноземної

мови; обмежити кількість студентів у групах з вивчення іноземної мови 16–20 особами; забезпечити студентам можливість вивчення другої іноземної мови поза навчальним планом із записом у додаток до диплому.

Важливим чинником якості навчального процесу є педагогічна майстерність викладача. Удосконаленню педагогічної майстерності викладачів та впровадженню сучасних методів навчання сприяли методичні конференції й семінари, майстер-класи, показові й відкриті заняття тощо. Проведено 11 конференцій і семінарів міжнародного та всеукраїнського рівнів.

Сучасні освітні технології передбачають широке використання технічних засобів навчання та інформаційно-комунікаційних технологій. Традиційними і широко розповсюдженими на всіх факультетах стали такі напрями використання ТЗН та комп'ютерних технологій: читання лекцій з використанням мультимедійних презентацій; надання студентам доступу до електронних навчальних матеріалів, розміщених у депозитарії університету, на веб-сайтах факультетів, кафедр і окремих викладачів; використання комп'ютерних технологій при контролі знань; застосування пакетів програм загального призначення та спеціалізованих навчальних комп'ютерних програм при викладанні нормативних курсів, а також курсів за вибором студентів, при виконанні лабораторних, практичних, курсових робіт.

Поширювалося виконання студентами на заняттях та під час самостійної роботи віртуальних лабораторних робіт, проведення занять з використанням доступу до баз даних і періодичних видань за допомогою мережі Інтернет, розміщення на You Tube записів лекцій та їхніх фрагментів (історичний, філософський, факультети). На економічному факультеті проводиться імітаційна практика, на геолого-географічному факультеті, факультеті психології, у Центрі міжнародної освіти в навчальному процесі використовуються електронні дошки.

За даними факультетів, сьогодні в цілому по університету до 50 % навчальних дисциплін викладається з широким залученням ТЗН і комп'ютерних технологій, тобто є велика кількість викладачів, достатньо підготовлених для цієї роботи. Підвищенню педагогічної майстерності у цій сфері сприяє проведення на факультеті комп'ютерних наук короткотермінових курсів використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі.

Упровадження прогресивних навчальних технологій потребує сучасного технічного оснащення. Сьогодні для використання ТЗН обладнано 68 аудиторій, використовується 109 одиниць мультимедійної техніки, 53 теле- та відео засобів. У 2013 році в університеті кількість комп'ютерних робочих місць становила — 2 110. Заняття проводилися в 32 комп'ютерних класах, 5 з яких — класи Центру комп'ютерних технологій. У двох класах Центру (ауд. 3-26, 8-10) повністю оновлено комп'ютерне оснащення.

Поширення використання мультимедійного обладнання на лекціях потребує збільшення кількості потокових аудиторій, обладнаних стаціонарними мультимедійними проекторами та екранами, майже всі факультети виділяють це питання як пріоритетне.

У 2013 році Центр комп'ютерних технологій продовжив роботу з удосконалення взаємодії з Єдиною державною електронною базою освіти: введено до експлуатації модуль «навчальний процес»; залучено до роботи

з ЄДЕБО всі факультети; облаштовано додаткові робочі місця; університет під'єднано по мережі інтернет до шлюзу доступу ЄДЕБО.

4.1. Розвиток електронного навчання.

Важливим напрямом модернізації форм і методів навчання є впровадження електронного навчання. Роботу з цього напрямку здійснював Центр електронного навчання, відповідно до Концепції розвитку електронного (дистанційного) навчання.

Після проведених підготовчих заходів, у тому числі здійснення пілотного проекту (дистанційне навчання за 5 магістерськими програмами двох факультетів), з 1 вересня 2013 року дистанційне навчання реалізується на освітньо-кваліфікаційному рівні бакалавр на 7 факультетах за 13 напрямками підготовки, а на освітньо-кваліфікаційному рівні магістр — на чотирьох факультетах за 18 спеціальностями. Тільки у вересні до системи електронного навчання університету було підключено 290 студентів 1-го та 5-го курсів заочної форми навчання, в тому числі 23 іноземних студенти.

Для забезпечення цієї програми було підготовлено 165 дистанційних курсів, зокрема, 128 відкрито для студентів. Усього у банку веб-ресурсів Центру електронного навчання знаходиться 400 курсів різного ступеня готовності. За 2013 рік підготовлено 187 викладачів університету за спеціальністю «Технології дистанційного навчання». Усього в університеті пройшли підготовку та отримали свідоцтва вже понад 260 викладачів та співробітників.

Світовий досвід дистанційного навчання передбачає активне використання відеолекцій. У 2013 Центром електронного навчання розроблені рекомендації з підготовки презентаційних відеолекцій. Завершено запис пілотного варіанту презентаційної відеолекції. Наступного року планується підготовка презентаційних відеолекцій з усіх основних напрямів підготовки в університеті.

5. Сприяння працевлаштуванню випускників

Працевлаштування випускників 2013 року, які навчалися за державним замовленням знаходиться на рівні 93 %. У 2013 році направлені до шкіл Харкова та Харківської області 88 випускників, які мають право викладати у загальноосвітніх навчальних закладах. 19 випускників університету уклали договір про роботу на посадах педагогічного профілю на строк не менше 3-х років та отримали одноразову адресну грошову допомогу у розмірі п'яти окладів мінімальної заробітної платні.

У 2013 році було організовано два ярмарки вакансій університету: IV Ярмарок вакансій — 11 квітня 2013 року та V Ярмарок вакансій — 5 грудня 2013 року. У кожному із названих заході взяли участь по 43 компанії, ярмарки відвідали більше 4 000 студентів та випускників університету. Організаційну підтримку надавали Харківський обласний центр зайнятості, регіональна служба пошуку роботи «Rabota.kharkov.ua», Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів та докторантів університету та Асоціація випускників, викладачів та друзів університету.

Серед заходів, що організовуються Центром працевлаштування, — презентації роботодавців. Так у 2013 році було проведено презентації компаній:

JTI Ukraine (у рамках проекту StarWay), Gameloft, Mars Ukraine (у рамках проекту Mars Leadership Program), Gillette (у рамках проекту «Майбутнє із Gillette»), бізнес-інкубатора HappyFarm, «NixSolutions», «KPMG», «Phillip Morris Ukraine», «TRIOI» та ін. Також, 5 жовтня 2013 року за ініціативи Центру працевлаштування спільно із компанією «Ilogos» було проведено спеціалізовану конференцію розробників комп'ютерних ігор «GetIT», захід відвідало близько 500 IT-спеціалістів.

11 грудня 2013 року було проведено зустріч ректора університету із керівниками провідних IT-компаній України: EPAM Systems, GlobalLogic, NixSolutions, Telesense, TeamInternational та Sigma Ukraine. Наслідком зустрічі стало створення Партнерської ради IT-компаній, механіко-математичного факультету та факультету комп'ютерних наук. Головним завданням ради є гармонізація підготовки IT-спеціалістів до вимог ринку праці.

Центром працевлаштування надавалися індивідуальні консультації студентам стосовно розвитку кар'єри, написання резюме та проходження співбесіди, у 2013 році 275 студентів та випускників університету особисто звернулися до Центру працевлаштування.

6. Центральна наукова бібліотека

У 2013 році Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна було внесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання. Фонд книжкових пам'яток ЦНБ як науковий об'єкт, що отримав статус національного надбання, представлений унікальними, рідкісними і цінними документами — пам'ятками вітчизняної і світової культури. Обсяг цього фонду складає близько 85 000 одиниць зберігання.

Головними напрямками роботи ЦНБ були вдосконалення процесів інформаційно-бібліографічного обслуговування читачів, розширення доступу до світових інформаційних ресурсів, створення електронної бібліотеки, у т. ч., поповнення університетського репозитарію, формування, збереження фондів та їх оптимізація, створення комфортного бібліотечного простору для користувачів. Бібліотека є членом проекту ELibUkr «Електронні бібліотеки України», членом Асоціації «Інформатіо-Консорціум» з доступу до електронних наукових ресурсів у режимі он-лайн, партнером Всесвітньої цифрової бібліотеки — WDL, створеної за підтримки ЮНЕСКО і Бібліотеки Конгресу США, Європейської цифрової бібліотеки «Європеана» — загальноєвропейської віртуальної бібліотеки, яка надає відкритий доступ до культурної спадщини Європи всім бажаючим.

Фонд ЦНБ на 15 грудня 2013 року налічує 3 410 408 примірників. Загальна площа ЦНБ становить 10 484 м²: у головному корпусі — 7 182 м², на вул. Університетській, 23 — 2 794 м², на пр. Курчатова, 31 — 508 м². Для читачів працюють 5 абонементів, 13 читальних залів, 2 спеціалізованих зали каталогів, служба міжбібліотечного абонементу, Центр Інтернет-технологій. Цілодобово працює електронний каталог з електронним замовленням. На WEB-сторінці ЦНБ працюють: електронний архів (репозитарій) університету — eKhNUIR, довідково-бібліографічна служба «Віртуальний бібліограф», eScriptorium - архів

рідкісних видань і рукописів (повні електронні версії або фрагменти) для науки та освіти. ЦНБ представлена у соціальних мережах. Організовано новий зал для самопідготовки користувачів

6.1. Комплектування фондів

На 15 грудня 2013 року отримано 25 246 прим., 11 120 назв: у тому числі книг — 13 512, журналів — 4 849, дисертацій — 118, авторефератів — 6 662, газет — 21, видань на електронних носіях — 78, українською мовою — 18 412, іноземними мовами — 1 040, російською мовою — 5 794, отримано наукової літератури — 15 033, навчальної — 9 593, художньої — 620.

На комплектування фондів витрачено 245 231 грн., на передплату на 1-е півріччя 2013 року — 165 702 грн., на 2-е півріччя 2013 року — 33 688 грн. Усього витрачено на передплату 199 390 грн. Передплачено для ЦНБ 32 назви газет, 283 назви журналів.

У 2013 році бібліотека зазнала значних фінансових труднощів з передплати на 2-е півріччя 2013 року (проблеми були пов'язані з проходженням рахунків через казначейство). У зв'язку з цим, бібліотека й університет не отримують журнали з жовтня 2013 року.

У 2013 році продовжувалося підтримка електронної бази даних «Книгозабезпеченість навчального процесу». Рада з комплектування на засіданнях разом із представниками факультетів розглядала питання передплати періодичних видань, баз даних та замовлення нових видань.

Шляхами вітчизняного книгообміну отримано 610 примірників документів, міжнародного — 321 примірник.

У 2013 році головними джерелами комплектування іноземною літературою залишалися міжнародний книгообмін та подарунки різних установ, фондів і приватних осіб.

6.2. Обслуговування користувачів. Упровадження автоматизованих технологій

З 1 вересня 2013 року у вузівських бібліотеках м. Харкова діє проект «Єдина картка читача бібліотек внз Харкова». Метою проекту є створення системи взаємообслуговування у бібліотеках вищих навчальних закладів Харківського регіону.

Проект був розроблений згідно з рекомендаціями засідання Ради ректорів внз III-IV рівнів акредитації про діяльність бібліотек внз у процесах забезпечення науки та освіти (від 25.09.2012 р.) та за ініціативи Центральної наукової бібліотеки.

Єдина картка читача — це документ, який передбачає доступ до фондів та електронних ресурсів шляхом безкоштовного обслуговування учитальних залах бібліотек-учасниць проекту. Даний проект надає студентам, аспірантам, викладачам та науковцям університетів необмежений доступ до фондів й електронних ресурсів для використання їх у навчанні та науково-дослідній роботі. На кінець 2013 р. до проекту приєдналося 22 бібліотеки внз Харкова.

Щорічно структурні підрозділи ЦНБ обслуговують до 50 тис. користувачів. Протягом 2013 навчального року відвідування бібліотеки

становило близько 400 000, книговидача — понад 1 100 000 примірників на різних носіях інформації.

Зростає обсяг електронного каталогу, до якого на сьогодні внесено близько 739 тис. записів, відображено інформацію про більш ніж 1 млн. 100 тис. примірників. За минулий рік до електронного каталогу ЦНБ зафіксовано більше 249 тис. відвідувачів з 114 країн світу, 340 тис. відвідувань, більше 1 млн. переглядів сторінок. У 2013 р. електронний каталог ЦНБ було відзначено Подякою Української бібліотечної асоціації як один з кращих електронних каталогів України за високий рівень організації.

Продовжувалася робота з наповнення електронного архіву (репозитарію) університету — eKhNUIR. В електронному архіві представлено 8 459 назв документів. Архів рідкісних видань і рукописів для науки і освіти «eScriptorium» містить повні електронні версії (або фрагменти) рідкісних видань і рукописів у кількості 1 439 назв і користується популярністю у світі. На території ЦНБ працює зона Wi-Fi.

Доступ до світових інформаційних повнотекстових баз даних здійснюється з усіх комп'ютерів, підключених до Інтернет через мережу університету. Бібліотека протягом року працює над збільшенням об'єму тестових доступів відділених інформаційних ресурсів, створює веб-бібліографію до ресурсів вільного доступу. Проведена підготовча робота щодо передплати бази даних Scopus компанії Elsevier, підписана Угода. Планується з 1 січня 2014р. отримати доступ до бази даних Scopus.

Табл. 3

Електронні бази даних, доступ до яких надавався ЦНБ у режимі он-лайн протягом 2013 року

№ з/п	Назва	Зміст
БД, придбані за кошти університету		
1	EBSCO host	12 тематичних баз, що включають повні тексти з понад 10000 назв англійських журналів гуманітарного, природничого та математичного профілю, медицини, економіки, питань вищої освіти та інформаційних наук.
2	База даних компанії East View «Издания по общественным и гуманитарным наукам»	20 провідних російських періодичних публікацій з історії, соціології, філології, філософії, економіки тощо.
3	Журнали Королівського хімічного товариства (Великобританія) — Royal Society of Chemistry	Понад 40 назв журналів одного з найвідоміших видавців літератури з хімії.
4	Журнали Американського фізичного товариства (American Physical Society)	Провідні наукові журнали з фізики з високим рівнем цитування.

5	CUL Online	Онлайн бібліотека навчальної літератури — понад 760 україномовних навчальних посібників та підручників, рекомендованих МОН України, з економічних, гуманітарних та природничих наук.
Віртуальні бази даних бібліотеки Міжнародної інформаційної служби Держдепартаменту США		
1	CQ Resources, Ebrary, Encyclopedia Britannica, Gale Resources, Global Issues in Context тощо	Колекції іноземними мовами із суспільних та гуманітарних наук, медицини, мови і літератури, філософії та релігії, освіти, бізнесу, природничих наук тощо.
Тестові доступи		
1	POLPRED.com	Моніторинг промисловості та послуг у Росії і за кордоном, огляд преси та повні тексти повідомлень провідних інформаційних агенцій, документи аналітики й огляди преси.
2	Ebrary: Academic Complete Collection	44 тис. назв цифрових книг: бізнес та економіка, інформаційні технології, освіта, інженерія і технології, історія та політика, гуманітарні науки, мовознавство, літературознавство і лінгвістика, право, науки про життя, медицина, фізика, психологія, філософія, соціологія й антропологія.
3	Бази даних EastView	Повнотекстові та реферативні бази даних компанії EastView.
4	Euromonitor	БД з аналізу світового ринку.
5	ProQuest	Дисертації та автореферати з різних галузей знань, БД з біології та охорони здоров'я.
6	EBSCO eBooks	Електронні книги з різних галузей знань.
7	Нові бази даних EBSCO	Прикладні науки та технології. Освітнянські ресурси. Гуманітарні ресурси. Право.
8	Market Research Monitor	Он-лайн-колекція з 10000 звітів про ринкові дослідження спеціалістів Euromonitor International
9	Behavioral Science journals	Журнали з психології, біології тощо.
10	SCOPUS	Найбільша в світі наукометрична бібліографічна та реферативна база даних та інструмент для відстеження цитує мості статей, опублікованих у наукових виданнях.
11	SciFinder	Ресурс від CAS (Chemical Abstracts Service), підрозділу Американського хімічного товариства, найпотужніша світова база даних інформації з хімії.
12	Проект «Access to Research for Development (ARDI)»	Наукові журнали та монографій від провідних видавництв світу: American Institute of Physics; Elsevier; Institute of Physics; John Wiley & Sons;

		Oxford University Press; Nature Publishing Group; Sage; Springer; Cambridge UP, Taylor & Francis.
13	BioOne	Журнали з біології, екології та питань охорони навколишнього середовища.
14	McGraw-Hill eBook Library	База електронних книжок, об'єднаних в тематичні колекції: бізнес, медицина, інженерні та комп'ютерні науки, відкрита університетська преса, посібники для студентів.
15	Електронний ресурс Access Medicine від видавництва McGraw-Hill	Спеціалізовані медичні ресурси (Anesthesiology, Surgery, Pediatrics, Pharmacy, Emergency Medicine, Physiotherapy). База даних включає більше 70 кращих підручників з медицини, а також містить більш ніж 50 тис. зображень, відео-матеріалів, інформацію про інструменти діагностики та лікувальні засоби.

7. Музейний комплекс університету

7.1. Музей історії університету

У вересні 2013 року завершено реекспозицію розділу, присвяченого сучасній історії університету (2005-2013 рр.). Представлені матеріали відображають досягнення науковців університету, міжнародне співробітництво, діяльність органів студентського самоврядування, здобутки у царині спорту та культури, традиційні загальноуніверситетські свята, заходи, пов'язані з визначними подіями в житті міста та країни тощо.

Музей відвідало понад 4 тисячі осіб. Усі академічні студентські групи першого курсу проводили в Музеї заняття, присвячені історії університету.

У 2013 році організовано наступні заходи: виставка фоторобіт до 70-річчя фотографа Музею історії Є.В. Симоновського «Він умів бачити прекрасне»; виставка польської літератури до візиту відомого польського економіста Л. Бальцеровича (спільно з ЦНБ); до 50-річчя урочистого відкриття Головного корпусу Харківського університету; виставка літератури до річниці Голодомору 1932–1933 років (спільно з ЦНБ); результати польового археологічного сезону 2013 року; до Дня архівіста «Харківський університет у символах та емблемах». На базі Музею історії університету відбулися наступні заходи: конференції до 209-ї річниці Харківського університету та 240-ї річниці з дня народження В. Н. Каразіна «Харківський університет у символах, емблемах, образах», вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років «Запали свічку», загальні збори Асоціації співробітників вузівських музеїв м. Харкова.

7.2 Музей природи

Колекції музею широко використовувалися в дослідженнях, які проводяться співробітниками музею, вітчизняними та закордонними науковцями. За звітний період співробітниками Музею було надруковано

у фахових міжнародних та вітчизняних видавництвах 30 наукових публікацій, вийшов друком каталог орнітологічної колекції, підготовлено 10 нарисів для Червоної книги Харківської області. Науковці музею брали активну участь у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях.

Науковими співробітниками музею було розроблено 9 наукових експозицій, з яких 7 впроваджено на високому сучасному рівні з використанням новітніх технологій.

Науковці Музею співпрацювали на договірних засадах з Нікитським ботанічним садом, Національним науковим центром — заповідником «Мис Март'янь», Браунгшвейгським музеєм (Німеччина), Сілезьким Університетом (Польща), Зоологічним музеєм університету Осло (Норвегія), науковцями Азербайджану, Туреччини, Росії, Киргизстану, Австрії, Швеції, Словаччини.

Уже багато років при музеї працюють реставраційна та таксидермічна майстерні, без яких існування природничого музею неможливе. За звітний час таксидермістами музею були виготовлені динамічні високохудожні чучела птахів та ссавців, а також муляжі вимерлих тварин, реставровано череп мамонта, виготовлена кладка яєць динозаврів.

За звітний період до музею надійшло близько 1500 музейних предметів. У музеї проводилися заняття зі студентами біологічного, геолого-географічного, медичного та екологічного факультетів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Харківської державної академії дизайну та мистецтв, Харківської національної університету міського господарства, Харківського національного педагогічного університету імені Г. Сковороди, Харківської національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва, Національного аерокосмічного університету імені М.Е. Жуковського «ХАІ», Харківської державної зооветеринарної академії та інших вищих навчальних закладів.

Музей виступав консультативним науково-методичним центром для краєзнавчих музеїв Лівобережної України, для викладачів вищих та середніх учбових закладів, працівників науково-дослідних інститутів.

Було проведено 1 420 екскурсій та занять. У цілому музей відвідало понад 24 тис. екскурсантів.

Працівники Музею природи взяли активну участь у проведенні міської акції «Ніч науки». Було проведено 26 екскурсій. Зали музею оглянуло близько 500 осіб.

Музей проводив благодійні екскурсії для дітей сиріт та дітей інвалідів. За звітний період було прийнято близько 1000 осіб.

7.3 Музей археології та етнографії Слобідської України

Музей археології та етнографії Слобідської України протягом 2012/2013 навчального року продовжував працювати як навчальний, науковий та музейно-методичний центр. Завдяки роботі археологів університету та плідній співпраці з дослідниками Слобідської археологічної служби фонди музею щорічно збільшуються на декілька тисяч екземплярів. Зокрема, за звітний рік до музею надійшло близько **5 600** артефактів.

Працівники музею є керівниками та науковими співробітниками археологічних експедицій «Скіфська археологічна експедиція»

та «Верхньосалтівська середньовічна археологічна експедиція» в Україні, «Туркестанська археологічна експедиція» в Казахстані.

Важливим напрямом діяльності музею є виставкова робота. Щорічно за участю його співробітників проводяться виставки досягнень польових сезонів. У виставці-презентації 2013 року були представлені результати досліджень 10 археологічних експедицій. Спільно з історико-культурним заповідником «Більськ» за матеріалами фондів ІКЗ «Більськ» та фондів МАЕСУ підготовлено археологічну виставку «Величний Гелон», що розкриває досягнення харківських та полтавських науковців у вивченні найбільшого в Європі городища раннього залізного віку.

У рамках проекту «Вузівський музей — районному музею» у 2012/2013 році працювала археологічна виставка в Ізюмському краєзнавчому музеї імені М. В. Сибільова. Співробітниками МАЕСУ також була надана методична допомога в організації тимчасової експозиції з археології краю Чугуївському музею імені І. Є. Репіна.

Для популяризації університетської освіти та висвітлення наукового вкладу харківських учених у розробку проблем археології Східної Європи співробітники МАЕСУ проводили екскурсії у Виставковій залі Музею, організовували тимчасові виставки, виступали з публичними лекціями, розвивали співпрацю з краєзнавцями міста та області.

При Музеї працюють археологічні гуртки для школярів та студентів, діє Науковий семінар імені О.С. Федоровського, створена єдина в Україні вузівська реставраційна майстерня.

У 2012 року розпочався капітальний ремонт нового комплексного приміщення в головному корпусі університету. У 2012–2013 роках здійснені основні ремонтні роботи у Виставковій залі, службовому приміщенні, встановлений підйомник, завершено оформлення декоративного панно. Співробітниками Музею розробляється тематико-експозиційний план майбутньої експозиції. Для упорядкування колекцій у 2013 році при музеї створена Фондово-закупівельна комісія.

8. Міжнародне співробітництво. Академічна мобільність

Діяльність університету в галузі міжнародних зв'язків у 2013 році розвивалася у кількох напрямках:

- співробітництво з ВНЗ і науковими центрами зарубіжних країн;
- відрядження викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів і студентів за кордон для участі в наукових конференціях, проведення наукових досліджень та стажування, мовні курси тощо;
- прийом іноземних фахівців в університеті;
- участь у міжнародних проектах ТЕМПУС;
- участь викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів і студентів у конкурсах для одержання стипендій та грантів міжнародних організацій та фондів.
- відкриття міжнародних академічних центрів.

На цей час університет має угоди про співробітництво, включаючи й міжкафедральну співпрацю, зі 175 ВНЗ/організаціями-партнерами в 45-ти

країнах світу. У 2013 році найбільш успішне співробітництво велося з Білоруським державним університетом, Могильовським державним університетом імені А. О. Кулешова (Білорусь); Болгарською академією наук, Великотирновським університетом імені Святих Кирила та Мефодія, Софійським університетом імені Святого Климента Охридського (Болгарія); Університетом штату Сан-Паулу в м. Кампінас (Бразилія); Аньхойським університетом, Головним відділенням Інститутів Конфуція, Сіньцзяньський університет фінансів та економіки (Китай); Академічною бібліотекою Латвійського університету (Латвія); Гданським університетом, Технічним університетом Лодзі, Університетом імені Адама Міцкевича (Польща); Белгородським державним університетом, Московським державним університетом імені М. В. Ломоносова, Російським державним гуманітарним університетом, Уральським федеральним університетом імені першого Президента Росії Б. М. Єльцина (Росія); Університетом імені Павла Йозефа Шафарика (Словаччина); Університетом Ніцци — Софія Антиполіс (Франція); Євразійським відділом Німецького археологічного інституту, Університетом імені Фрідріха-Олександра в Ерлангені-Нюрнберзі (ФРН), а також з університетами Прикордонного білорусько-російсько-українського університетського консорціуму.

14 травня 2013 року у Львові Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна разом з 11 іншими університетами України підписав «Принципи діяльності Консорціуму українських університетів і Варшавського університету». Протягом звітного періоду університет підписав 23 договори про співробітництво, а саме: з Інститутом прикладних фізичних проблем імені А. Н. Севченка Білоруського державного університету, Міжнародним державним екологічним університетом імені А. Д. Сахарова, Білоруським державним університетом транспорту (Білорусь); ТОВ «Корпорація керівників та адміністраторів», Університетом Абертей Данді (Велика Британія); Державним університетом Ілії (Грузія); Амманським університетом Аль Ахлійя (Йорданія); ТОВ науково-технічного розвитку “Сіньчжунхуей” провінції Хейлуңцзянь, Університетом Цзянсу (Китай); Університетом імені Хассана II Мохаммедія-Касабланка, Університетом імені Мохаммеда V — Агдаль (Марокко); Варшавським університетом (Польща); Нижегородським державним університетом імені М. І. Лобачевського, Набережночелнінською філією Казанського національного дослідницького технічного університету ім. А. М. Туполева, Алексєєвською філією Білгородського державного національного дослідницького університету, Санкт-Петербурзьким державним університетом технології та дизайну, Об'єднаним інститутом ядерних досліджень, Північно-Західним інститутом управління Російської академії народного господарства та державної служби при Президенті Російської Федерації, Ковровською державною технологічною академією імені В.О. Дегтярьова (Росія); Технічним університетом в Кошице (Словаччина); Гіресунським університетом (Туреччина); Університетом Лілль 1 (Франція); Університетом імені Томаша Баті в Зліні (Чехія); Стрьомстадською академією (Швеція) — та 5 протоколів про наміри, а саме: з Університетом Альберти, Університетом Ванкувер Айленд (Канада); Бартинським університетом, Університетом Артвін Порух, Університетом Чукурова (Туреччина).

У міжнародному співробітництві активно беруть участь практично всі факультети університету, НДІ астрономії, біології та хімії, Центр міжнародної освіти, Інститут Конфуція, Центральна наукова бібліотека. Усього за 2013 рік кількість відряджених за кордон викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів і студентів університету за всіма напрямками склала 603 особи (з них викладачів, співробітників та докторантів — 322 особи, аспірантів та студентів — 281 особа), які виїжджали до 42 країн.

Результати закордонних відряджень викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів та студентів і міжвузівського співробітництва у 2013 році увійшли до 140 статей, 4 кандидатських та 4 докторських дисертацій; було зроблено 1511 доповідей на міжнародних наукових конференціях за кордоном та в Україні; видано 5 монографій, 6 навчальних посібників, 2 збірки наукових праць, 1 збірку документів, 1 щорічник; подано матеріали 1 патенту, 1 проекту прикладного дослідження.

Університет прийняв із-за кордону, в тому числі в межах міжвузівського співробітництва, 697 осіб з 43 країн. Майже всі факультети приймали іноземців, але найбільше їх було на факультетах: біологічному, геолого-географічному, іноземних мов, історичному, медичному, радіофізичному, соціологічному, філософському, а також в Інституті високих технологій, у Центрі міжнародної освіти, Центрі міжнародного співробітництва, Інституті Конфуція, Центральній науковій бібліотеці та адміністрації університету.

У 2013 році університет відвідали послы та представники посольств Анголи, Ізраїлю, Індії, Казахстану, Кенії, Литви, Польщі, Росії, США, Танзанії, Угорщини, Франції, ФРН, які виступали з лекціями перед студентами та викладачами університету, брали участь у роботі конференцій, круглих столів та в обговоренні питань співробітництва тощо.

З жовтня 2012 р. в університеті реалізується проект ТЕМПУС «Підвищення ефективності студентських служб». За результатами останнього конкурсу заявок у 2013р. за програмою ТЕМПУС було відібрано 4 проекти за участю університету.

9. Кадрове забезпечення університетської діяльності

Одним з пріоритетних завдань було надійне кадрове забезпечення навчально-виховного процесу та наукових досліджень в університеті.

Станом на 1 грудня 2013 року в університеті працювали 4215 штатних працівників. Серед них 1470 штатних науково-педагогічних працівників та 302 науковця, серед яких два академіки НАН України, 3 члена-кореспондента НАН України, 238 докторів наук, професорів і 866 кандидатів наук, доцентів. В університеті працюють також 439 зовнішніх сумісників, серед яких 15 академіків і членів-кореспондентів НАН України, 120 докторів наук і 166 кандидатів наук. Таким чином, всього у навчальному процесі і науковій роботі брали участь 358 докторів наук, професорів і 1032 кандидати наук, доценти.

Табл. 4

Кадровий склад університету на 01.12.2013 р.

№	Працівники університету	2012/2013		2013/2014	
		Кількість осіб	Кількість ставок штатних працівників	Кількість осіб	Кількість ставок штатних працівників
	Усього	4173	3676	4215	3802
1	Науково-педагогічні працівники	1390	1164	1470	1197
2	Наукові працівники	322	232	302	230
3	Доктори наук, професори, у т. ч.	231	186	238	
	3.1. науково-педагогічні працівники	210	167	218	169
	3.2. наукові працівники НДЧ	21	19	20	17
4	Кандидати наук, доценти, у т. ч.	845	699	866	
	4.1. науково-педагогічні працівники	728	608	755	633
	4.2. наукові працівники НДЧ	117	91	111	80
5	Навчально-допоміжний персонал	640	569	655	599
6	Допоміжний персонал НДЧ	112	77	103	86
7	Адміністративно-управлінський персонал	380	367	380	377
8	Господарський і обслуговуючий персонал	1310	1265	1305	1313

Серед науково-педагогічних працівників 66% мають наукові ступені та вчені звання.

Табл. 5

Науково-педагогічний склад університету

Науково-педагогічні працівники	2012/2013		2013/2014	
	Кількість	%	Кількість	%
Усього	1390	100%	1470	100%
У тому числі:				
докторів наук, професорів	210	15,1	218	14
кандидатів наук, доцентів	728	52,3	755	51,3
Усього науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями	938	67,4	973	66,1
Середній вік	50		49	
До 30 років	107	7,5	92	6,2
30 — 39 років	381	26,7	297	20,2
40 — 49 років	317	22,2	453	30,8
50 — 59 років	282	19,8	300	20,4
Понад 60 років	337	23,6	328	22,3
Пенсійного віку, чол.	233	16,3	229	15,5
Пенсійного віку, жін.	159	11,1	130	8,8
Усього науково-педагогічних працівників пенсійного віку	392	27,5	359	24,4

У 2013 році продовжувалася робота з оптимізації підвищення кваліфікації викладачів. У 2013 році пройшли стажування 119 викладачів.

Підвищення кваліфікації викладачів відбувалося не лише шляхом стажування.

Продовжувала працювати школа педагогічної майстерності для науково-педагогічних працівників, які мають стаж роботи до 10 років, в якій протягом 2012/2013 навчального року підвищив кваліфікацію 41 викладач. У зв'язку з реалізацією системи дистанційного навчання в університеті в 2013 році були проведені курси «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», на яких навчалися 166 осіб.

Таким чином, всього у 2013 році підвищили кваліфікацію 326 осіб.

Втім, на факультетах фізичному, радіофізичному, фізико-технічному, геолого-географічному, механіко-математичному частка штатних викладачів пенсійного віку перевищує 40%.

Керівництво університету протягом року здійснювало заходи щодо активізації професійної діяльності науково-педагогічних працівників та оптимізації кадрового потенціалу науково-педагогічних працівників університету. За підсумками минулого навчального року були визначені індивідуальні рейтинги штатних викладачів. Результати визначення рейтингів обговорювалися на засіданнях кафедр та вчених рад факультетів і враховувалися при преміюванні працівників за підсумками року. Було започатковано преміювання і за високі результати в науково-інноваційній діяльності, за публікацію статей і монографій у міжнародних видавництвах.

Серед деканів факультетів 52% докторів наук, професорів, 48% кандидатів наук, доцентів. Серед завідувачів кафедр частка докторів наук, професорів становить 76,3%, кандидатів наук, доцентів — 23,6%. Середній вік деканів факультетів — 54,6 року, завідувачів кафедр — 58 років.

Табл. 6

Керівники факультетів і кафедр

	Керівний склад	2012/2013		2013/2014	
		К-ть	%	К-ть	%
1	Декани, директори центрів	23	100	23	100
	Із них докторів наук, професорів	12	52	12	52
	кандидатів наук, доцентів	11	48	11	48
	За віком:				
	Середній вік	54,6		54,6	
	До 30 років	-	-	-	-
	30 — 39 років	2	8,6	2	8,6
	40 — 49 років	3	13,0	3	13,0
	50 — 59 років	12	52,0	12	52,0
	Понад 60 років	6	26,0	6	26,0
	Пенсійного віку	7	30,0	7	30,0
	2	Завідувачі кафедр	127	100	127
Із них докторів наук, професорів		96	75,0	97	76,3
кандидатів наук, доцентів		31	25,0	30	23,6
За віком:					
Середній вік		60		58	
До 30 років		-	-	-	-
30 — 39 років		5	3,9	5	3,9
40 — 49 років		11	8,5	15	11,8
50 — 59 років		38	29,6	39	30,7
Понад 60 років		74	57,8	68	53,5
Пенсійного віку	80	62,5	80	62,5	

Середній вік науково-педагогічних працівників університету складає 49 років. Цей показник у порівнянні з 2011/2012 навчальним роком зменшився на 3 роки. Частка викладачів пенсійного віку зменшилася до 24,4% (2011/2012 навчальний рік — 31,3%).

У 2013 році 119 викладачів університету підвищили свою наукову та методичну кваліфікацію шляхом стажування як на споріднених кафедрах університету, так і в інших вищих навчальних та наукових закладах, організаціях і установах м. Харкова, інших міст. 61 викладач стажувався на кафедрах університету (понад 50% від загальної кількості), 28 — на кафедрах інших вищих навчальних закладів (майже 24 %), 13 — у наукових установах.

У порівнянні з минулим роком приблизно на 8% збільшилась кількість стажувань в університеті та в інших ВНЗ, але майже на 10% зменшилась кількість стажувань в наукових закладах. На деяких факультетах стажування в університеті стає основною формою підвищення кваліфікації. Це стосується в першу чергу факультетів історичного, хімічного та Центру міжнародної освіти — 100%, філологічного — більше 93% викладачів стажуються на споріднених кафедрах.

Найбільш поширеною формою стажування є стажування без відриву від виробництва (93,28 % викладачів) та терміном 1 місяць (77,3 %). Терміном від 1,5 до 4 місяців пройшли стажування 21,8%, що на 13% менше, ніж у минулому році., терміном більше за 4 місяці стажувався лише 1 викладач. Підсумками роботи стажистів стали підготовка розділів підручників, навчальних та методичних посібників, статей, тез доповідей на конференціях, мультимедійних демонстрацій, розробка або вдосконалення курсів та спецкурсів, завдань для контролю знань студентів.

Підвищення кваліфікації викладачів відбувалося не лише шляхом стажування. Разом з Навчально-методичним центром була організована робота школи педагогічної майстерності для науково-педагогічних працівників, які мають стаж роботи до 10 років. У 2013 навчальному році 41 особа підвищила свою кваліфікацію за цією програмою, що надало можливість ознайомитися з актуальними проблемами сучасної вищої школи, сучасної психології та пошуку засобів мотивації студентів до успішного навчання.

У зв'язку з реалізацією системи дистанційного навчання в університеті разом із Центром електронного навчання в 2013 році також були проведені курси «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», на яких у 8 групах навчалось 166 осіб.

Таким чином, у 2013 році для забезпечення навчально-виховної та науково-дослідної роботи в університеті більше 326 осіб пройшли підвищення кваліфікації за різними формами.

10. Довузівська робота

Організацію довузівської освіти зосереджено в Центрі довузівської освіти, який об'єднує підготовчі курси, школу дистанційного навчання і Малий каразінський університет. Основними завданнями підрозділу є:

- підготовка учнів за всіма предметами незалежного оцінювання якості освіти та вступних випробувань; залучення молоді до вступу в університет;
- пошук та підтримка обдарованих дітей, сприяння їх подальшій освіті;
- постійна співпраця з факультетськими комісіями сприяння новому набору та активна участь в програмах «Абітурієнт–2013» та «Абітурієнт–2014»;
- профорієнтаційна робота серед школярів, участь в організації масових заходів для учнівської молоді;
- активне співробітництво з середніми навчальними закладами Харкова і області й інших міст України з метою пропаганди освіти взагалі і фундаментальної університетської освіти зокрема;
- виконання функцій інформаційного центру приймальної комісії протягом року — надання інформаційних послуг щодо факультетів і спеціальностей та умов прийому до університету.

10.1. Підготовка до вступу в університет

Підготовка в університет учнів навчальних закладів Харкова та Харківської області здійснюється за предметами зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти (ЗНО) та вступних випробувань на підготовчих курсах (вечірня та недільна форми навчання), на яких в 2012/2013 навчальному році в 34 групах за десятьма предметами навчалися близько 500 слухачів. У квітні 2013 року 56 випускників підготовчих курсів пройшли підсумкову атестацію, за результатами якої одержали до 20 балів, які згідно Правилам прийому в університет можуть додаватися до конкурсних балів при вступі в університет на природничо-математичні та інженерно-технічні напрями підготовки.

За станом на кінець 2013р. на підготовчих курсах у 33 групах навчаються більше 400 слухачів.

Школа дистанційного навчання забезпечує підготовку за предметами ЗНО за індивідуальною формою. У 2012/2013 навчальному році за дистанційною формою навчалася понад 60 учнів, станом на 10 грудня 2013р. — 56 учнів. Крім роботи з виконання контрольних робіт та тестів, учні одержують консультації викладачів у режимі on-line за допомогою Skype.

Можливість працювати з учнями індивідуально та групами забезпечується також проведенням дистанційних сесій та відео-конференцій. Учні дистанційної форми навчання своєчасно одержують інформацію щодо університетських заходів для вступників — Дні відкритих дверей, університетські профорієнтаційні олімпіади тощо.

10.2. Малий каразінський університет

Протягом 2012/2013 навчального року у Малому каразінському університеті навчалася близько 1100 дітей віком від 5 до 16 років. Вони здобували додаткову освіту за напрямами: комп'ютерні науки, математика, англійська мова, фізика (теоретична та експериментальна), хімія, біологія, психологія, підготовка до школи. Для обдарованих дітей організовано спеціальні групи підготовки до олімпіад і конкурсів різного рівня.

У Малому каразінському університеті для учнів 7–10 класів працюють Заочні школи: математична, фізична та хімічна, в 2012/2013 навчальному році в

цих школах навчалися понад 300 дітей із сільських шкіл всіх 27 районів Харківської області. Щомісяця учні одержували завдання з методичними вказівками, рекомендаціями щодо їх виконання, перевірені завдання поверталися учням. Протягом навчального року для кожної Заочної школи під час канікул проведено два навчальні дні в університеті, на яких відбулися лекції та практичні заняття.

У вересні 2013 року почала роботу Заочна біологічна школа.

Протягом навчального року учні Малого каразінського університету успішно брали участь в учнівських олімпіадах. У 2013р. переможцями III (обласного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад стали 120 учнів Малого каразінського університету, переможцями IV етапу Всеукраїнських олімпіад — 14 учнів, один учень переміг у Міжнародній олімпіаді з біології.

Протягом 2013 року учні Малого каразінського університету успішно виступили і в інших змаганнях:

- у XII Київському Міжнародному математичному фестивалі отримали кубок за I командне місце на письмовій олімпіаді 8-х класів, кубок за I командне місце на письмовій олімпіаді 9-х класів, I місця в змаганнях «математичний експрес» та «математична карусель», III командне місце в олімпіаді з фізики;

- у VII Всеукраїнському турнірі математичних боїв імені акад. Ляшка в м. Київ — I місце;

- у Московській відкритій міській олімпіаді «Математичне свято» (12 переможців);

- у Всеукраїнському турнірі юних фізиків — II місце в командному заліку;

- у XII Уральському турнірі юних математиків в м. Казань — (7 переможців);

- у Всеросійській математичній олімпіаді імені Л. Ейлера в м. Санкт-Петербург — I місце (6 переможців);

- в квітні у IV Конкурсе знатоков русской словесности,

- у вересні в університетському фізико-математичному святі «Наукові старти»;

- у листопаді в Хіміко-біологічному турнірі ім. І. І. Мечникова,

- у листопаді в XVII міжнародному математичному турнірі старшокласників «Кубок пам'яті А. Н. Колмогорова» в м. Ярославль — II місце у вищій юніорській лізі.

Учні Малого каразінського університету також показують високі результати у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів — членів МАН України.

У січні 2013 році досвід роботи Малого каразінського університету було схвалено на Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Багатопротипний позашкільний навчальний заклад у системі вищої освіти: досвід, проблеми, перспективи», проведений Центром довузівської освіти спільно з Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки.

У квітні 2013 року Малий каразінський університет провів Турнір знавців математики для молодших школярів, у якому вперше взяли участь крім 99 дітей, також і їхні батьки.

18 травня 2013 року проведено XII підсумкову наукову конференцію Малого каразінського університету, присвячену Дням науки в Україні.

До конференції 90 учнів представили 96 наукових доповідей та літературних творів. Науковими керівниками учнів були понад 20 викладачів, аспірантів та студентів університету. До конференції видано тези доповідей, учасників нагороджено грамотами та пам'ятними сувенірами, а їхні викладачі одержали подяки від ректора університету.

У жовтні в міжнародному проєкті «SCIENTIFIC FUN — НАУКОВІ ПІКНИКИ В УКРАЇНІ» серед 300 учасників свої здобутки представили 19 учнів та чотири викладача Малого каразінського університету. Цей захід відвідали понад 7000 гостей.

Університет постійно бере участь в організації та проведенні III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін по Харківській області. З 20 січня по 8 лютого 2013р. в університеті відбулися олімпіади з математики, фізики, астрономії, хімії, історії, географії, економіки, в яких взяли участь 1 636 учнів. Усі учасники олімпіад — учні 11-х класів одержали листівки-запрошення до вступу в університет. В організації та проведенні олімпіад взяли участь: механіко-математичний, фізико-технічний, фізичний, хімічний, геолого-географічний, історичний, економічний факультети та Центр довузівської освіти. У комісіях із розробки завдань працювали 11 викладачів університету, в журі — 89 осіб, у складі експертних комісій — 11 осіб. Під час цих заходів відбулися заходи для керівників команд. Керівництво та провідні викладачі факультетів провели методичні семінари, лекції для вчителів, обговорили подальше співробітництво університету з освітянами. У заходах взяли участь близько 300 вчителів навчальних закладів усіх 42 районів та міст Харківської області.

У червні та серпні за зверненням Департаменту науки і освіти Харківської облдержадміністрації в університеті організовано установчі заняття літньої школи для підготовки школярів до Всеукраїнських учнівських олімпіад з історії, хімії, географії, фізики, астрономії, математики, іноземних мов за участю 29 викладачів семи факультетів.

10.4. Співпраця з Малою академією наук України

Харківське територіальне відділення МАН України, президентом якого є ректор університету, забезпечувало підтримку обдарованої учнівської молоді, залучення її до наукових досліджень, експериментальної та винахідницької роботи в різних галузях науки та техніки, сприяє роботі учнів у секціях, школах, участі в наукових читаннях, турнірах, науково-практичних конференціях тощо.

Протягом січня-лютого 2013р. відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів Харківського територіального відділення МАН. До журі конкурсу-захисту 64 секцій було подано 1130 науково-дослідницьких робіт від учнів-переможців районних (міських) етапів із 42 районів та міст області. Загальна кількість переможців становить 508 учнів.

У III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України взяли участь 68 учнів-переможців II етапу конкурсу-захисту. За підсумками III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України в 2013 році Харківське

територіального відділення одержало найбільше призових місць серед усіх територіальних відділень МАН України і посіло I місце.

Активна участь викладачів та співробітників університету в роботі Харківського територіального відділення МАН сприяє значним успіхам учнів-членів Харківського територіального відділення МАН України. На базі університету з 13 січня по 17 лютого 2013р. було проведено контрольні роботи з 11 предметів та захист науково-дослідницьких робіт в 42 секціях 6 наукових відділень. У складі журі секцій працювали 84 викладачі та близько 60 викладачів та науковців університету здійснювали наукове керівництво роботою учнів-МАНівців. У проведенні контрольних робіт та захистах науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН взяли участь викладачі та науковці 13 факультетів університету.

10.5. Профорієнтаційна робота

В університеті під головуванням проректора М. О. Азаренкова створена комісія, яка розробила комплексну програму заходів із забезпечення набору на перший курс «Абітурієнт–2013».

Поновлено склад факультетських комісій сприяння новому набору, які розробили плани своєї діяльності як на навчальний рік, так і щотижневі. На сайтах факультетів поновлюються сторінки для абітурієнтів. Усі середні навчальні заклади Харкова закріплені за факультетськими комісіями сприяння новому набору. Представники факультетів зустрічалися із керівниками, вчителями, учнями навчальних закладів, передавали рекламні та інформаційні матеріали про університет, листівки-запрошення до вступу на факультети університету тощо.

У жовтні Харківський регіональний Центр оцінювання якості освіти передав Центру довузівської освіти невикористані тестові матеріали 2013 року за предметами ЗНО. Середні навчальні заклади Харкова, з якими університет має договори про співпрацю, одержують ці матеріали для всіх учнів випускних класів для використання під час підготовки до ЗНО.

Протягом 2013р. проведено 3 загальноуніверситетських Дні відкритих дверей (3 лютого 2013 року — 1 200 відвідувачів, 24 березня 2013 року — 650 відвідувачів, 10 листопада 2013 року — понад 1 000 відвідувачів) та Дні відкритих дверей окремих факультетів. Під час Дня відкритих дверей та в інші дні протягом лютого-квітня для майбутніх абітурієнтів відбулися 15 університетських профорієнтаційних олімпіад з профільних предметів. Профорієнтаційні олімпіади фізико-математичних факультетів були проведені у містах Дніпропетровської області — Нікополь, Зеленодольськ, Апостолово, Орджонікідзе, у м. Полтава, в яких взяли участь 157 учнів, 53 з них стали переможцями.

Профорієнтаційна робота також проводилася факультетами під час проведення в університеті III етапу Всеукраїнських олімпіад та II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів МАН України, під час проведення Каразінського колоквиуму, учнівських конкурсів, турнірів тощо.

Викладачі Центру довузівської освіти та його співробітники протягом року проводять систематичну профорієнтаційну роботу із слухачами підготовчих

курсів очної та дистанційної форм навчання (близько 600 слухачів). Профорієнтаційна робота проводилася також у межах договорів про співробітництво з середніми навчальними закладами та районними управліннями освіти деяких областей України.

Як і в минулі роки, університет надав можливість дітям-сиротам, дітям-інвалідам, учням підшефної санаторної школи-інтернату для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи та учням обласної спеціальної гімназії-інтернату для сліпих дітей ім. Г.В. Короленка безоплатно підготуватися за всіма предметами до ЗНО та іспитів для вступу в університет та інші навчальні заклади, створюючи для них зручний розклад занять. У поточному навчальному році на підготовчих курсах Центру довузівської освіти безоплатно навчаються 30 дітей.

11. Виховна, культурна і спортивна діяльність

Виховна робота в університеті постійно спрямована на долучення молоді до багатств національної та світової культури і загальнолюдських цінностей. Постійну взаємодію з органами студентського самоврядування, залучення студентського активу до обговорення і розв'язання задач організації навчального процесу, побуту та відпочинку студентів повсякденно здійснювали заступники деканів з виховної роботи, куратори академічних груп.

В університеті та на факультетах відбувалися численні виховні та культурно-просвітницькі заходи. Серед загальноуніверситетських заходів можна відзначити такі:

- відзначення пам'ятних дат, пов'язаних з Великою Вітчизняною війною: покладання квітів до пам'ятника студбатівцям — у дні 68-ї річниці перемоги у Великій Вітчизняній війні, 72-ї річниці від початку війни, 70-річчя визволення Харкова; урочистий прийом ветеранів і концерт з нагоди 68-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні;
- концерт духовної музики (12 лютого 2013 р.);
- вистава Харківського молодіжного театру «Может быть» «Город знакомств» (14 лютого 2013 р.);
- святковий концерт до Міжнародного жіночого дня 8 Березня (5 березня 2013 р.);
- традиційний конкурс «Красуня університету - 2013» (27 березня 2013 р.);
- фестиваль команд КВК «Веселі перерви» (6 квітня 2013 р.);
- вистава Харківського дитячого театру «Тимур» (18 квітня 2013 р.);
- святкування традиційного Дня випускника Харківського університету, що стало подією загальноміського масштабу (20 квітня 2013 р.);
- традиційні Дні факультетів (квітень — травень 2013 р.);
- вистава Харківського театру «Апарте» «Не залишай мене» (20 травня 2013 р.);
- урочиста церемонія випуску студентів і святковий концерт у Харківському національному академічному театрі опери і балету імені М. В. Лисенка (1 липня 2013 р.);
- святкування 30 серпня 2013 р. «Дня знань» і посвячення понад 2,5 тисячі

першокурсників у студенти;

— концерт-презентація художніх колективів Культурного центру університету «Знай наших!» у рамках проведення Тижня першокурсника (17 вересня 2013 року);

— щорічний конкурс творчості першокурсників «Альма матер–2013» (22–29 жовтня 2013 року) і гала-концерт та церемонія нагородження переможців конкурсу творчості першокурсників «Альма матер - 2013» (15 листопада 2013 р.).

Реалізація різноманітних форм та методів культурно-просвітницької роботи здійснюється безпосередньо через творчі об'єднання та колективи Культурного центру університету, що охоплюють понад 450 студентів:

- ансамбль народного танцю «Сонцеворот»;
- академічний студентський хор;
- факультетські команди КВК;
- ансамбль сучасного естрадного танцю «Фаворит»;
- колектив сучасного танцю з хіп-хопу;
- клуб шанувальників поезії;
- театр-студія «Файер-шоу»;
- клуб інтелектуальних ігор «Фенікс».

На обласному фестивалі духовних піснеспівів «Різдвяні вечори» (січень 2013 р.) університетський студентський хор став дипломантом. У міжнародному хоровому фестивалі «Співоча феєрія» (5 квітня 2013 р.) студентський хор відкрив програму як переможець минулого фестивалю. Також університетський студентський хор завоював Гран-прі на XX Міжнародному фестивалі — конкурсі хорового мистецтва «Південна Пальміра» у м. Одесі (20-23 вересня 2013 р.).

У 2013 році у міському конкурсі художньої самодіяльності «Студентська весна — 2013» брали участь і стали переможцями студенти університету Ольга Полякова (філологічний факультет), Евеліна Годова (соціологічний факультет), Олександра Козловська (факультет іноземних мов).

У зв'язку зі значним збільшенням кількості іноземних студентів, особливої значущості набула робота з формування толерантного ставлення до представників інших країн, залучення студентів-іноземців до громадського та культурного життя університету, сприяння адаптації іноземців. Для іноземних студентів Центр міжнародної освіти проводив численні тематичні уроки-концерти, творчі вечори і виставки, сприяв участі студентів-іноземців у загальноуніверситетських заходах, спортивному та культурному житті університету.

У 2013 навчальний процес з фізичного виховання будувався через організацію груп з урахуванням спортивних інтересів студентів та можливостей спортивних споруд університету. Близько 4000 студентів обрали таку форму занять з фізичного виховання. Особливою популярністю серед студентів користуються аеробіка та атлетична підготовка в тренажерних залах. Кожен з цих напрямків рухової активності обрали близько тисячі студентів. Популярні також волейбол, баскетбол, міні-футбол, теніс, настільний теніс, бадмінтон та бокс. Студенти також отримали можливість займатися стрільбою

з луку на навчально-спортивному комплексі «Каразінський». Система організації навчального процесу з фізичного виховання дозволяє кожному студенту університету реалізувати свої потреби у сфері фізичної культури та спорту протягом усього терміну навчання.

Опитування студентів та їх присутність на заняттях показує, що така форма проведення навчальних занять з фізичного виховання є набагато цікавішою від традиційної фізкультури.

Для студентів, які за результатами медичного огляду були віднесені до спеціального відділення, заняття проводились кваліфікованими викладачами в окремих групах. Студенти, які за результатами медичного огляду були віднесені до груп лікувальної фізкультури, відвідували заняття у 20 студентській лікарні. Слід відзначити, що кількість студентів, які віднесені за станом здоров'я до спеціального відділення за останній навчальний рік зменшилася і складає 728 (14,4%) осіб. Ще 149 студентів (3%) у 2012-2013 навчальному році були звільнені від занять з фізичного виховання за станом здоров'я.

Основою спортивно-масової роботи в університеті стала якісно спланована робота спортивних секцій і фізкультурно-оздоровчих груп, а також система спортивних змагань серед факультетів. У 63-й Спартакіаді університету взяли участь 1 335 студентів.

Окрім традиційної студентської Спартакіади, були проведені спортивне свято першокурсників, кубки студентського профкому з настільного тенісу, волейболу, баскетболу, бадмінтону та черліденгу, 14-й кубок ректора з міні-футболу, у якому разом зі студентами змагалися команди випускників університету, Спартакіада студентських гуртожитків та багато спортивних турнірів на факультетах. Напруженість боротьби за перемогу в кожному турнірі та активна підтримка вболівальниками своїх команд свідчать, що за останні роки інтерес до занять фізичною культурою та спортом в університеті значно зріс, причому не тільки серед студентської молоді, а й серед працівників університету.

На жаль, збірні команди університету у 2012-2013 навчальному році були позбавлені можливості змагатися як у обласній студентській Спартакіаді, так і в обласній Спартакіаді «Здоров'я» серед працівників ВНЗ у зв'язку з тим, що ці традиційні для студентської столиці України, змагання не проводилися.

Баскетбольна чоловіча команда університету посіла 6 місце у фінальних змаганнях Студентської баскетбольної ліги України, перемогла в обласній аматорській лізі та стала срібним призером обласної студентської баскетбольної ліги.

У змаганнях Всеукраїнської літньої Універсіади вдало виступили тенісисти нашого університету. Марат Дев'ятьяров (факультет іноземних мов), Анастасія Васильєва (філологічний факультет), Ганна Півень (філософський факультет), Дар'я Беззубенко та Владислав Орлов (економічний факультет) перемогли у цих змаганнях.

Провідні спортсмени університету минулого року досягли значних успіхів у спортивних змаганнях найвищого рівня. Чемпіоном світу з кік-боксингу став студент радіофізичного факультету Андрій Вовк. Вікторія Коваль (випускниця хімічного факультету) стала чемпіонкою Європи та призером етапу Кубка світу зі стрільби з лука. Студент історичного факультету Єгор Плевако на

чемпіонатах Європи та світу з боксу посів 5-і місця. Провідні тенісисти університету Марат Дев'ятьяров, Анастасія Васильєва та Ганна Півень протягом навчального року успішно виступали у професійних тенісних турнірах, а Марат Дев'ятьяров став бронзовим призером юнацької першості Європи.

У Всесвітній універсіаді, яка проходила у липні 2013 року в Казані (Росія), наш університет представляли шахістка Ірина Андренко (біологічний факультет), тенісисти Марат Дев'ятьяров та Ганна Півень.

Стосовно стану спортивних споруд університету можна відзначити, що університет має дві кращі в Україні спеціалізовані бази: тенісний комплекс „Унікорт” та споруди фехтувального клубу „Уніфехт”. У 2013 році продовжено ремонт навчально-спортивного комплексу „Каразінський”, але значна його частина на даний час знаходиться в незадовільному стані і потребує негайного капітального ремонту. Особливо це стосується стану зали боротьби, трибун на стадіоні, приміщень під трибунами та комунікаційних систем. Початок ремонту цих об'єктів було заплановано на 2013 рік, але у зв'язку з незадовільним фінансуванням ремонт перенесено на 2014 рік. Окремі ремонтні роботи проведено у спортивних залах головного корпусу, навчального корпусу (майдан Свободи, б) та інституту високих технологій.

12. Інформаційна діяльність

Здійснювалася поступова реалізація передбачених відповідними програмами заходів із укріплення позитивного іміджу університету, висвітлення пріоритетних аспектів його діяльності — освітньої, наукової, міжнародної, культурної, просвітницької. Тривала робота щодо налагодження й розвитку комунікацій із мас-медіа та іншими цільовими аудиторіями університету.

Співробітники Центру зв'язків з громадськістю та пресою протягом навчального року здійснювали висвітлення діяльності освітніх, наукових та інших підрозділів університету, керівництва університету у медійному просторі регіону, країни. Пріоритетними завданнями Центру на даному етапі було донесення широкому загалу експертних оцінок представників університету, поінформування цільових аудиторій про досягнення, поточну активність ректорату, співробітників і студентів, подальші цілі університету як одного із провідних вищих навчальних закладів країни.

Центр оперативно готував і розповсюджував через мас-медіа офіційні заяви та повідомлення ректорату, здійснював планування та організацію виступів у ЗМІ ректора, посадових осіб і працівників університету, реалізовував інформаційне супроводження усіх заходів, пов'язаних із науковим процесом, культурою тощо, спрямованих на підтримку стійкої позитивної репутації професорсько-викладацького складу і студентів. До інформаційного простору регулярно надходили інформаційні повідомлення про заплановані заходи та події в університеті; у цілому Центр розповсюдив понад 450 прес-релізів й інформаційних повідомлень.

Одним із важливих завдань Центру було здійснення поточного моніторингу інформації, яка розміщується у засобах масової інформації відносно університету, а також її корекція у випадках неадекватного подання матеріалів про університет або його представників. Аналіз даних моніторингу за

поточний рік свідчить про підвищення інформаційної активності ключових спікерів університету, а саме ректора. Зокрема, прес-портрет ректора у мережі Інтернет (застосовано інструмент «Прес-портрет. Яндекс») станом на 14 грудня 2013 року складає понад 871 повідомлень у мас-медіа й мережі Інтернет. Представники ЗМІ також постійно звертаються до вчених університету за коментарями з різних приводів, долучають їх до розробки медіа-матеріалів, що, у свою чергу, сприяє розвитку комунікативних взаємин між університетською та журналістською спільнотами.

Продовжувалася співпраця університету із регіональними мас-медіа. Так, спільно із телевізійною студією «Перша столиця» у рамках проекту «Видатні харків'яни» були розроблені відео-фільми, присвячені біографічним віхам, освітній і науковій діяльності, досягненням видатних представників Каразінського університету — І. І. Залюбовського, П. Т. Тронька, Б. А. Шрамка. Разом із газетою «Вечірній Харків» у рамках програми «Абітурієнт–2013» було розроблено рекламно-іміджевий проект, спрямований на таку цільову аудиторію університету, як абітурієнти та їхні батьки. У спеціальному випуску газети було опубліковане інтерв'ю з ректором, матеріали стосовно переваг і особливостей навчання в університеті, інформація Приймальної комісії.

Основний обсяг медійних матеріалів стосувався подій та заходів в університеті. Увага журналістів фокусувалася на ювілейних датах із життя університету, корпоративних святах, візитах іноземних делегацій, проведенні заходів за участі видатних вітчизняних та іноземних науковців, представників іноземних посольств і консульств, органів державної влади.

Велика увага з боку мас-медіа також приділялася і до високих позицій Каразінського університету у національних та іноземних рейтингах вищих навчальних закладів. Серед подій з університетського життя, які найбільш активно висвітлювалися у мас-медіа, слід вказати День знань, відкриття Україно-Індійського академічного центру, святкування дня Святого Валентина, яке було організоване органами студентського самоврядування, проведення урочистої асамблеї Вчених рад університету, урочистості з нагоди 50-річчя фізико-технічного факультету, церемонія випуску студентів, День випускника, нагородження представників університету державними відзнаками, акція «Ніч науки в університеті», акція у ЦНБ «Бібліоніч», виставки, які проходили у музейному комплексі та бібліотеці університету тощо. Центр активно співпрацював з представниками журналістського пулу університету, завдяки чому були висвітлені такі важливі для університету заходи, як відкриття Україно-Індійського академічного центру, ювілей В.Н. Каразіна, презентація результатів археологічного польового сезону, описані інноваційні розробки співробітників університету (наприклад, праці вчених фізико-технічного, екологічного факультетів).

Так, під час вступної кампанії Приймальна комісія університету перетворилася на епіцентр медійної активності. Приймальну комісію за весь термін прийому документів відвідали й отримали відповідні коментарі більше 10 телевізійних знімальних груп різних телеканалів і 16 кореспондентів друкованих і електронних мас-медіа. Центр також формував і надсилав новини про хід вступної кампанії до веб-сайту Міністерства освіти і науки України.

Центр успішно взаємодіяв із прес-службами та відділами зі зв'язків

з громадськістю місцевих органів влади, наукових та освітніх установ, організацій. Результатом такої співпраці, зокрема із Департаментом у справах інформації та зв'язків з громадськістю Харківської міської ради стало проведення круглого столу «ЗМІ Харкова — назустріч студентам» за участі керівників харківських мас-медіа для студентів, які навчаються за напрямками «журналістика», «медіа-комунікації», «політологія», Триває робота зі зміцнення конструктивних взаємин із представниками місцевих та національних мас-медіа, зокрема, газетами «Освіта України», «Сьогодні» (харківський випуск), «Вечерний Харьков», «Время», Харківською обласною державною телерадіокомпанією та іншими ЗМІ. Завдяки цьому підтримується постійна взаємодія між університетською спільнотою і журналістами.

Наприкінці 2013 року Центр зв'язків з громадськістю спільно із Центром веб-комунікацій була підготовлена програма рекламних дій університету в рамках кампанії «Абітурієнт-2014». Центр розпочав реалізацію підготовчого етапу рекламної кампанії. Зокрема, 10 листопада під час Дня відкритих дверей Центром спільно із соціологічним факультетом було проведено вибіркове опитування абітурієнтів (N=232), яке виявило найбільш актуальні джерела інформації про університет. Дані свідчать, що двома ключовими джерелами відомостей про університет для нашої цільової аудиторії є батьки, родичі та мережа Інтернет. Повідомлення про Дні відкритих дверей абітурієнти також отримують з веб-сайту університету та під час спілкування із батьками і родичами, вчителями, однокласниками. Як бачимо, другий після абітурієнтів сегмент цільової аудиторії університету — батьки, родичі, друзі майбутніх студентів — відіграє роль «лідерів думок», вплив на яких через мас-медіа та Інтернет є запорукою успішності рекламної діяльності університету.

Найбільш необхідною інформацією для абітурієнтів є дані про перспективи подальшого працевлаштування, умови і можливості навчання в університеті, а також про правила прийому вступу до університету. Оптимальними для самих абітурієнтів шляхами поінформування є веб-сайт і групи університету в соціальних мережах, а також листи на особисту електронну пошту. Отримані дані засвідчили коректність розробленої рекламно-інформаційної кампанії університету та будуть застосовані під час активної діяльності зі сприяння новому набору студентів. Зокрема, Центром заплановано реалізацію промо-акцій та розробка іміджевих матеріалів для розміщення на веб-сайті університету, орієнтованих на приваблення нових абітурієнтів.

Восени цього року Центром зв'язків з громадськістю та Центром веб-комунікацій була розроблена промо-кампанія святкування визначної для життя університету, Харкова і всієї країни дати — 210-річчя з дня заснування Харківського імператорського університету. Метою програми є інформування широкої громадськості про проведення ювілейних заходів, присвячених 210-річчю університету, укріплення позитивного іміджу і репутації університету, організація позитивного, якісного і систематичного висвітлення ювілейних заходів університету у засобах масової комунікації. Програма передбачає поетапну реалізацію комплексних промо-акцій і заходів у декількох основних зонах активності цільових аудиторій університету: зоні академічної активності, зоні студентської активності, зоні активності зовнішньої громадськості та зоні медійної активності. Проекти заходів у межах промо-кампанії потребують

консолідації зусиль усіх підрозділів університету, його викладачів і студентів. Належне представлення в інформаційному просторі країни ходу реалізації проектів, присвячених 210-річчю університету, було визначено одним із важливих пріоритетів роботи університетської спільноти на наступний рік.

12.1. Веб-комунікації університету

Протягом року значна увага приділялася поліпшенню якості веб-ресурсів університету, перш за все, сайтів факультетів та кафедр, які є основною ланкою в забезпеченні сучасного інформаційного супроводу навчально-методичної роботи. Створено нові сайти факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу (irtb.karazin.ua), факультету іноземних мов (fl.karazin.ua), історичного факультету (history.karazin.ua). Низка факультетів та підрозділів працює над створенням нових, сучасних сайтів. Центром веб-комунікацій спільно з факультетами розроблено рекомендації щодо поліпшення веб-ресурсів факультетів. На сьогодні університет має понад 100 веб-сайтів, що його репрезентують та забезпечують інформаційну підтримку вступних кампаній, навчально-методичної, наукової та просвітницької роботи університету.

Цього року для інформаційного супроводу вступної кампанії Центром веб-комунікацій створено спеціалізований сайт «Абітурієнт Каразінського» — start.karazin.ua. Показово, що лише за перші п'ять днів роботи сайту його відвідали понад 10 тисяч користувачів, які здійснили понад 105 тисяч переглядів. Загалом, за липень-серпень 2013 року сайт відвідали 97,5 тисяч користувачів, що здійснили понад 726 тисяч переглядів.

З використанням домену karazin.ua не тільки впроваджуються нові веб-ресурси, а й розгорнуто електронну пошту. Сьогодні система корпоративної пошти налічує понад 700 адрес, зокрема структурними підрозділами використовується 245 електронних адрес. Також кожен представник університетської спільноти має можливість отримати нову, іменну електронну поштову скриньку, чим вже скористалося 405 співробітників університету.

Стабільно працює головний сайт університету, який є одним з найдієвіших інструментів інформаційної роботи університету. Зокрема, організовано роботу з оперативного представлення анонсів подій, новин та фоторепортажів з життя університетської спільноти. За поточний рік на сайті університету аносовано 385 подій, розміщено 482 новини та 125 фоторепортажів. Крім того, розміщено анонси 157 зовнішніх конференцій, на які організатори запросили представників університету. З грудня 2013 року сайт університету, окрім україно-та англійської версій, також працює і в російськомовній версії.

Сайт університету має чисельну аудиторію та стабільну тенденцію до розширення кола користувачів. Зокрема, в 2013 році сайт університету відвідали понад 717 тисяч користувачів, що здійснили понад 3 млн. переглядів. Середньодобова кількість відвідувачів за останні два роки збільшилася з 1217 до 2060 користувачів, тобто майже в два рази.

Відвідуваність сайту університету, 2011—2013 рр.

	2011	2012	2013
Середньодобова кількість відвідувачів	1 217	1 818	2 060
Відвідувачі	428 272	665 279	717 182
Візитів	524 041	811 308	845 797
Переглядів	2 339 524	3 460 501	3 091 243

Для зручного та оперативного інформування громадськості університет представлений офіційними сторінками в соціальних мережах, таких як «ВКонтакте», Facebook, Google+, Twitter, де публікуються анонси подій, новини з життя університету та фоторепортажі. Зокрема, «ВКонтакте» постійна аудиторія складає 7 386 користувачів, у Facebook — 2 453 користувачі, з яких 2/3 — іноземні громадяни. У найбільш популярній серед молоді соціальній мережі «ВКонтакте» для комунікації з абітурієнтами в межах вступної кампанії 2013 року створено групу «Абітурієнт Каразінського», аудиторія якої складає понад 700 осіб. Під час вступної кампанії абітурієнти поставили більш ніж 1,5 тисячі питань через соціальні мережі, на які отримали відповіді.

13. Забезпечення стійкого фінансово-економічного становища та управління майном

Обсяг загального бюджету університету у 2013 році складав 314 млн. 670 тис. грн. Надходження і видатки загального та спеціального фондів університету у 2012 і 2013 роках відображені в табл. 8, 9, на рис. 1, 2.

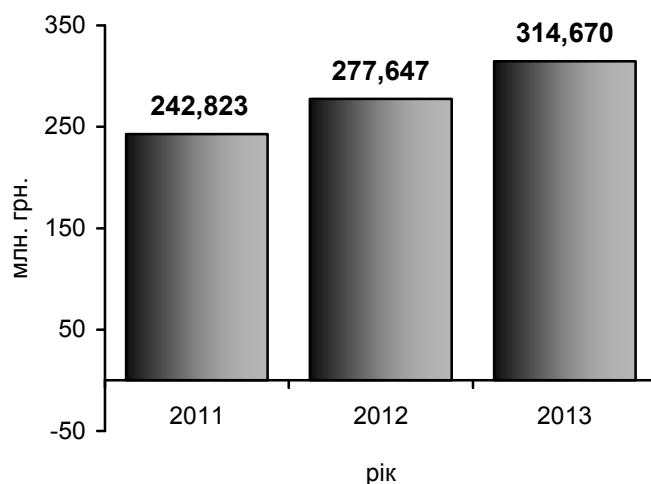

Рис. 1. Загальні надходження до бюджету університету у 2011-2013 роках

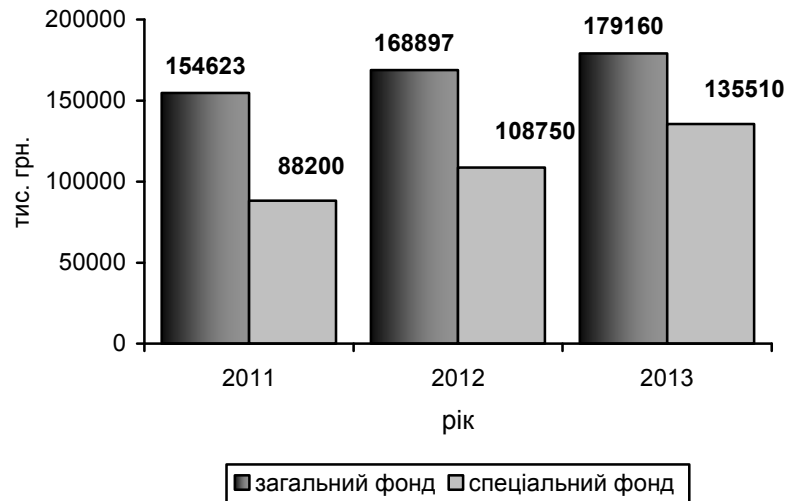

Рис. 2. Надходження до загального та спеціального фондів університету у 2012-2013 роках

Табл. 8

Надходження та фактичні видатки загального фонду університету у 2012-2013 роках, тис. грн.

Показник	2012 рік		2013 рік (I півріччя)	
	Надходження	Фактичні видатки	Надходження	Фактичні видатки
Заробітна плата та нарахування	107547,0	107547,0	112999,0	112999,0
Стипендії	52141,0	52141,0	54200,0	54200,0
Комунальні послуги	7580,0	7580,0	10181,0	10181,0
Видатки на харчування, грошова компенсація на придбання одягу та навчальної літератури студентам із числа дітей-сиріт	1629,0	1629,0	1780,0	1780,0
Капітальний ремонт	-	-	-	-
РАЗОМ	168897,0	168897,0	179160,0	179160,0

Табл. 9

**Фактичні видатки спеціального фонду університету
у 2012-2013 роках, тис. грн.**

Показник	2012 рік	Станом на 01.12.2013 р.	
		план	фактично
Заробітна плата та нарахування	63602,0	72196,0	72196,0
Комунальні послуги	18786,0	12230,0	12230,0
Утримання ВНЗ (предмети, матеріали, відрядження, видавнича діяльність, оплата послуг та інші видатки)	14988,0	19045,0	11987,0
Капітальний ремонт, обладнання	9329,0	12726,0	7449,0
РАЗОМ	106705,0	116197,0	103862,0

Заробітна плата за 2013 рік (у порівнянні з 2012 роком) збільшена у зв'язку зі:

1) змінами в якісному складі науково-педагогічного персоналу за рахунок одержання наукового ступеня та вченого звання значною кількістю науково-педагогічних працівників;

2) підвищенням посадових окладів з 1 січня 2013 року на 1,55 % згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 1298 від 30 серпня 2002 року (зі змінами);

3) підвищенням мінімальної заробітної плати з 1 січня 2012 року (1 147 грн.), з 1 грудня (1218 грн.) відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік»;

4) збільшенням суми щомісячної індексації заробітної плати, згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 1078 від 17.07.2003 р., пов'язаним зі збільшенням прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Таким чином, середньомісячна заробітна плата науково-педагогічного та навчально-допоміжного персоналу збільшилася (порівняно з 2012 роком) на 6,5 % (рис. 3).

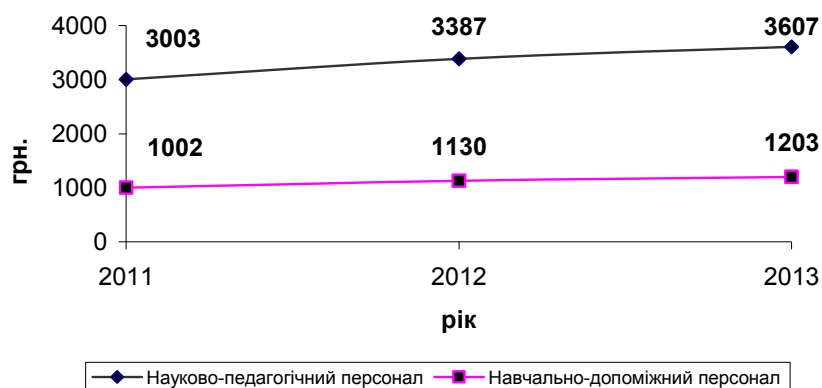

Рис.3. Середньомісячна заробітна плата у 2011-2013 роках.

У 2013 календарному році значно зросла загальна кількість студентів-контрактників, порівняно з 2012 роком, за рахунок іноземних громадян. Збільшення кількості студентів (іноземних громадян) відбулося на медичному, юридичному та економічному факультетах. Це стало причиною того, що надходження коштів у загально університетський бюджет зросли більше ніж на 14 млн. грн..

Відомості про кількість студентів-контрактників та надходження коштів за навчання наведені нижче.

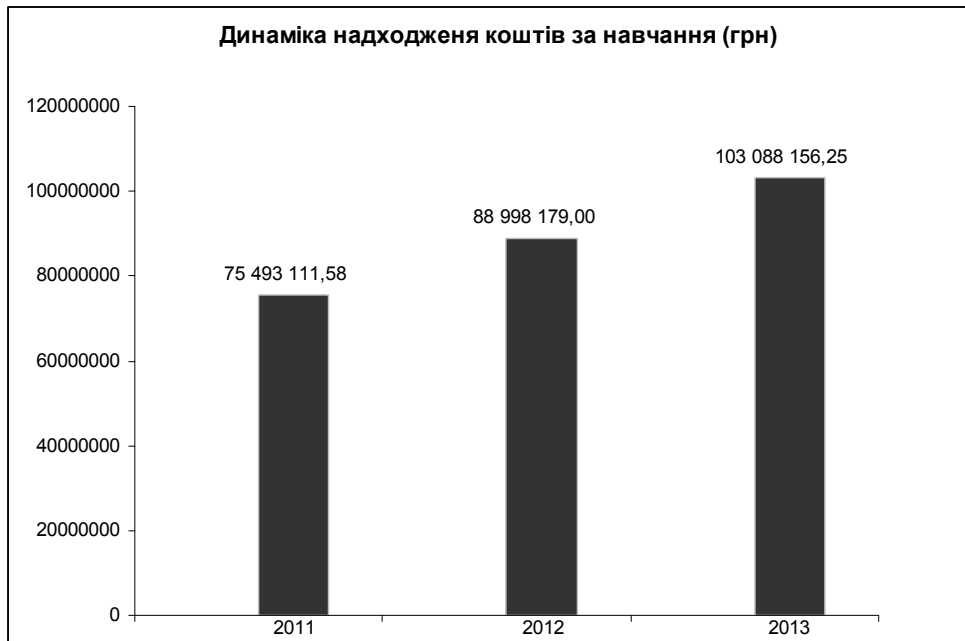

Рис. 4. Динаміка надходження коштів за навчання 2011-2013 рр.(грн.)

Протягом звітного періоду забезпечувалося цільове та ефективне використання коштів загального та спеціального фондів державного бюджету; своєчасне і повне внесення платежів, обов'язкових внесків до державного бюджету, виконання кошторисів доходів та видатків університету. На кінець 2013 року в університеті відсутні заборгованості по заробітній платі, за спожиті енергоносії і комунальні послуги.

Дотримувався встановлений законодавством порядок обслуговування і використання бюджетних коштів, укладення договорів оренди нерухомого майна та розрахунків за ними.

Забезпечено виконання показників ефективності використання державного майна та його збереження, показників майнового стану навчального закладу відповідно до нормативно-правових актів.

Господарчі та інженерні служби університету виконали значний обсяг робіт, пов'язаних із підтриманням у належному стані та подальшим розвитком майнового комплексу, забезпечення життєдіяльності університету.

У 2013 році на капітальний ремонт головного навчального корпусу витрачено 1 230,9 тис. грн. спеціального фонду університету. Тривали роботи по капітальному ремонту головного учбового корпусу з переплануванням приміщень інформаційно-обчислювального центру під експозиційний зал Музею археології і етнографії Слобідської України.

Продовжувалася реконструкція будівель НДІ астрономії з будівництвом навчально-лабораторного корпусу — у поточному році витрачено 1 481,6 тис. грн., у тому числі на будівництво витрачено 800 тис. грн. та на реконструкцію 681,6 тис. грн.

Упродовж 2013 року виконано значні ремонтні роботи на об'єктах університету, розташованих за межами головного навчального корпусу. Загальний кошторис цих робіт складає 3,788 млн. грн. спеціального фонду університету.

Виконано робочий проект та розпочаті роботи по капітальному ремонту фасаду з заміною віконних блоків навчального корпусу економічного факультету по вул. Мироносицькій, 1. У 2013 році відремонтовано 650м² фасаду на суму 660 тис. грн. та виконано поточний ремонт приміщень аудиторій і кафедр на суму 110 тис. грн.

У 2013 році у Північному навчальному корпусі було виконано поточний ремонт покрівель корпусів №1,2,3 загальною площею 719 м² на суму 219 тис. грн. Загальна сума витрат на капітальний ремонт гуртожитків складає близько 2,674 млн. грн. спеціального фонду університету.

Усього у 2013 році підрядні організації виконали роботи з капітального та поточного ремонтів, будівництва та реконструкції на загальну суму понад 6,521 млн. грн. спеціального фонду університету.

Ремонтно-будівельна служба університету протягом 2013 року виконала роботи майже на 2,6 млн. грн., що дало змогу відремонтувати 145 приміщень у головному навчальному корпусі, у Північному навчальному корпусі, у гуртожитках №2, 4, спортивно-оздоровчому таборі «Фігуровка», у ботанічному саду, НСК «Каразінський», навчального корпусу по вул. Мироносицькій, 1.

Належну увагу було приділено своєчасній підготовці до роботи підрозділів університету в умовах осінньо-зимового періоду та забезпеченню безперебійної роботи мереж опалення в зимовий період. З цією метою було відремонтовано та замінено близько 1067 погонних метрів трубопроводів теплопостачання, водопостачання, каналізації навчальних корпусів, гуртожитків та інших об'єктів. Встановлено 431 нову секцію радіаторів опалення, 654 одиниць сантехнічної арматури. Виконано значну роботу з підготовки об'єктів університету до нового опалювального сезону: проведено держперевірку манометрів, водолічильників на суму 18,0 тис.грн., приладів обліку теплової енергії на суму 25,6 тис.грн., планово-попереджувальні ремонти теплових пунктів та систем теплопостачання на суму 68,0 тис.грн. Своєчасно отримано від КП «ХТС» акти готовності рамок ТЕЦ до роботи в опалювальному сезоні. Також отримано відповідний дозвіл від Держенергонагляду в Харківській області на експлуатацію теплового господарства університету в осінньо-зимовий період 2013-2014рр.

Проведено електромонтажні роботи із заміною електропроводки, освітлювальних приладів та іншого електрообладнання у приміщеннях навчальних корпусів університету, гуртожитках та інших об'єктах на суму 253,5 тис. грн. Підготовлено до літнього сезону бази практики в с. Гайдари; СОТ «Фігуровка». На об'єктах, згідно з графіком, були замінені прилади обліку електроенергії. У 2013 році у приміщеннях і будівлях університету встановлена

охоронна та пожежна сигналізація на суму 35,0 тис. грн. Також проводилися заходи щодо придбання та встановлення енергозощаджувальних ламп на суму 40,0 тис. грн. Здійснюються заходи щодо зниження споживання енергоносіїв та води.

Служба головного механіка забезпечила надійну роботу ємностей, що працюють під тиском, верстатів, ліфтів у навчальних корпусах і гуртожитках, ремонт холодильних камер та побутових холодильників, безперебійну роботу годинника на головній будівлі університету.

Послідовно виконувалися заходи на виконання приписів Держтехногенбезпеки з поліпшення протипожежної безпеки об'єктів університету. На ці потреби було витрачено понад 335,5 тис. грн.

14. Соціальна підтримка працівників та осіб, які навчаються. Виконання колективного договору

Протягом 2013 року адміністрація університету разом із профспілками дбала про посилення соціального захисту працівників університету. Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2010-2014 роки прийнято на конференції трудового колективу у грудні 2010 р. Колективний договір унормовує, зокрема, трудові відносини, організацію праці, режим роботи; фінансово-економічну діяльність, оплату праці, стимулювання працівників; умови та охорону праці; соціально-побутові пільги; забезпечення житлово-побутового обслуговування працівників. Щорічно на конференції трудового колективу університету приймаються зміни та доповнення до чинного Колективного договору, які забезпечують відповідність Колективного договору чинному законодавству та реаліям нашого життя, що постійно змінюються.

«Комплексні заходи з охорони праці та техніки безпеки у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна на 2013 рік» були узгоджені в обсязі 430 тис. грн. Зокрема, було проведено щорічну атестацію робочих місць із важкими та шкідливими умовами праці, за результатами якої працівники отримують надбавки до заробітної плати, додаткові відпустки, спецхарчування та інші пільги. На це витрачено 12,3 тис. грн. Співробітникам, які працюють у важких чи шкідливих умовах, надано у цьому році доплат на загальну суму 589,53 тис. грн. Комісія профкому спільно з відділом з охорони праці університету провели традиційний огляд-конкурс з охорони праці.

Велика увага приділялася стимулюванню якісної та напруженої праці: за звітний період надбавок та премій працівникам виплачено 19,44 млн. грн. Зокрема, надбавок за звання «Заслужений професор», «Заслужений викладач» та «Заслужений науковий співробітник» виплачено 634,92 тис. грн. Заохочення ветеранів (до ювілеїв) склали 114 тис. грн.

Колективним договором передбачено надання матеріальної допомоги працівникам університету за різних обставин; обсяг такої допомоги за 2013 році склав 298,35 тис. грн.

Влітку 2013 року для дітей співробітників придбано 39 путівок до оздоровчого табору «Ікаренько» (Крим, Рибаче). Згідно з Колективним договором, адміністрація надала дотацію на відпочинок дітей у розмірі майже

45 тис. грн.

Дотацій на 74 путівки до спортивно-оздоровчого табору «Фігуровка» надано на суму 29.6 тис. грн. Працівники відпочивають у цьому таборі з дітьми та онуками.

Проректор з економічних питань—головний бухгалтер та проректор з адміністративно-господарчої роботи двічі звітували на засіданнях профкому про хід виконання Колективного договору та Комплексних заходів з охорони праці.

Програма соціально-економічного захисту та підтримки осіб, які навчаються в університеті, здійснювалася адміністрацією разом із первинною профспілковою організацією студентів, аспірантів і докторантів. Нормативні засади такої співпраці покладено в основу Угоди між адміністрацією університету та первинною профспілковою організацією студентів, аспірантів і докторантів, яку було прийнято на конференції трудового колективу 24 грудня 2009 року.

За рахунок стипендіального фонду було надано матеріальної допомоги на суму 358 530 грн., премій за особливі успіхи у навчанні та науковій роботі, участь у спортивному та культурному житті університету — на суму 1 670 212 грн.

За рахунок профспілкових коштів у період з січня 2013 р. до грудня 2013 р. було надано виплат та компенсацій на лікування на суму 79 875 грн., дотацій на оздоровлення — 181 668 грн., заохочувальних виплат — 90 520 грн.

Літній відпочинок студентів і аспірантів традиційно проходить в спортивно-оздоровчому таборі університету «Фігуровка». Улітку 2013 року у СОТ «Фігуровка» оздоровилися 64 члени профспілки. Профком спільно з адміністрацією університету приділив особливу увагу реконструкції та покращенню умов проживання і відпочинку у таборі. Також улітку студентам було запропоновано відпочинок у ОСТ «Ікар» (АР Крим, сел. Рибаче) за путівками із 40%, а взимку — на гірськолижному курорті «Буковель» за путівками із 50% знижками. Студенти пільгових категорій (інваліди, чорнобильці, сироти) отримували путівки із 70 % знижкою. У результаті в Криму було оздоровлено 65 студентів, у Карпатах — 96.

Усі студенти були забезпечені пільговими проїзними квитками в метрополітені — близько 90% від загальної кількості студентів університету.

Для більш ефективного залучення студентів до міжнародних програм протягом навчального року в студентському профкомі оформлювалися міжнародні студентські посвідчення — ISIC, за минулий навчальний рік такі посвідчення оформили 287 студентів.

Профспілковим комітетом студентів проведено щорічний огляд-конкурс на кращі студентські кімнати студмістечка. 43 переможці конкурсу за рахунок коштів профспілки були звільнені від сплати за проживання та нагороджені цінними подарунками. Продовжувалася діяльність профкому з оформлення житлових субсидій. Протягом навчального року велася тісна співпраця зі Студентською дирекцією студмістечка. Відповідно до результатів роботи, наприкінці навчальних семестрів кращі члени студентських рад отримали виплати для компенсації плати за проживання в гуртожитку.

Упродовж 2013 року адміністрацією університету послідовно вживалися заходи щодо покращення житлово-побутових умов проживання студентів у гуртожитках університету.

У зв'язку зі збільшенням кількості іногородніх та іноземних студентів гостро стала проблема пошуку додаткових місць для їх проживання.

Керівництвом університету досягнуто домовленість щодо оренди більше 250 ліжок/місць у гуртожитках Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка та Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

При підготовці до нового навчального року адміністрація університету та студмістечка направила всі зусилля на поліпшення житлово-побутових умов для проживання студентів.

Значна увага приділялася покращенню матеріальної бази студмістечка гуртожитків, так з 1 січня 2013 року по 31 грудня 2013 року на капітальний та поточний ремонт було витрачено 2,674 млн. грн. за рахунок спеціального фонду університету.

За період з 1 січня 2013 року по 31 грудня 2013 року витрати на утримання гуртожитків склали 1.167.637 грн.

Психологічну підтримку учасників навчально-виховного процесу здійснювала навчально-наукова психологічна служба. Протягом 2013 року співробітниками служби були проведені заняття в рамках тренінгових програм для першокурсників «Знайомство», в яких взяли участь 195 студентів факультетів: біологічного, екологічного, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу. Також співробітники служби розробили та провели заняття «Успішна співбесіда» в рамках навчального курсу «Чинники успішного працевлаштування за фахом», в яких взяли участь 55 студентів історичного факультету та факультету психології.

Розроблено та проведено низку просвітницьких лекцій, зокрема: «Вибір як передумова формування особистості», «Сором'язливість. Її сутність і шляхи подолання», «Інтуїція: грані можливого», «Інтуїція: помилки та небезпеки», «Молода родина — психологічні принципи нового життя», які відвідали 196 студентів та співробітників університету. Організовано роботу клубу «Зустрічі з психологом», у рамках якого студенти, співробітники та всі охочі беруть участь в обговоренні актуальних питань «життєвої» психології та мають можливість почути експертну думку фахівця-психолога.

29 жовтня 2013 р. у Психологічній службі відбувся день відкритих дверей, усі заходи якого відвідали близько 70 студентів і співробітників університету.

У 2013 році продовжено наповнення власного сайту психологічної служби, на якому можна знайти актуальну інформацію щодо заходів, які проводяться психологічною службою, ознайомитися з послугами, що надаються студентам та співробітникам університету, почитати публікації співробітників психологічної служби, присвячені цікавим професійному читачеві темам з різноманітних галузей психології, поставити питання психологу.

У формі індивідуальних консультацій студентам та співробітникам університету надавалася психологічна допомога, практичні рекомендації щодо розв'язання проблем у власній навчальній та професійній діяльності, у взаємодії з оточенням, вирішенні особистих складнощів.

За індивідуальною консультацією до Психологічної служби звернулися 91 особа, з якими було проведено 262 консультації.

Співробітниками служби було проведено низку досліджень, зокрема: «Особливості креативності у студентів, які навчаються за різними освітніми напрямами» (взяли участь 80 студентів екологічного, філологічного та соціологічного факультетів), «Взаємозв'язок здібностей до переносу знань та когнітивних особливостей особистості» (взяли участь 109 студентів факультетів: механіко-математичного, економічного, психології, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу), «Особливості соціально-психологічної адаптації іноземних студентів різних курсів до навчання у ВНЗ» (взяли участь 227 студентів філологічного, економічного, медичного, геолого-географічного і юридичного факультетів), «Особливості копінг-стратегій та захисних механізмів у студентів з різним рівнем саморегуляції поведінки» (взяли участь 53 студенти соціологічного факультету).

15. Заходи із запобігання проявам корупції та хабарництва

Належна увага надавалася запобіганню проявам корупції та хабарництва. Ці питання розглядалися на засіданнях ректорату, виробничих нарадах, велася відповідна роз'яснювальна робота.

На виконання постанови Кабінету міністрів України від 4 вересня 2013 року № 706 «Питання запобігання та виявлення корупції» та наказу Міністерства освіти і науки України від 14 жовтня 2013 року № 1432 «Про утворення (визначення) підрозділу (особи) з питань запобігання та виявлення корупції» в університеті було утворено відділ з питань запобігання та виявлення корупції та призначено керівника відділу в особі Бордуна Г. О. (наказ ректора № 0104-2/371 від 21 листопада 2013 року).

16. Позиції у національному і міжнародних університетських рейтингах

У рейтингу ВНЗ України за 2013 рік, визначеному Міністерством освіти і науки України, університет посів друге місце в групі класичних університетів, поступившись Київському національному університету імені Тараса Шевченка.

П'ятий рік поспіль університет посідає третє місце в рейтингу українських ВНЗ «Топ-200 Україна».

У міжнародному рейтингу агентства «Інтерфакс», який охоплює понад 400 університетів країн СНД, Грузії Латвії, Литви та Естонії університет розділив 36-ту позицію з Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут» і посів 16-у позицію серед класичних університетів.

17. Науково-організаційна та науково-просвітницька діяльність

Протягом звітного періоду працював у складі:
Колегії Міністерства освіти України;

Атестаційної колегії МОН України;
Акредитаційної комісії України;
Соціально-економічної секції Комітету з державних премій в галузі науки і техніки України;
Колегії Харківської обласної державної адміністрації;
Колегії департаменту освіти і науки Харківської облдержадміністрації.
Правління Спілки ректорів України.
Ради Євразійської асоціації університетів.
Очоловав:
Раду ректорів ВНЗ III-IV рівнів акредитації Харківської області (голова);
Асоціацію ВНЗ-партнерів України і Російської Федерації (співголова);
Харківське регіональне відділення Малої Академії наук (президент);
Соціологічну Асоціація України (президент);
Головний редактор і член редколегій багатьох наукових видань.

Згідно з програмою підвищення кваліфікації ректорів вищих навчальних закладів України (III і IV рівнів акредитації) НАПН України, пройшов підвищення кваліфікації протягом 22–24 квітня 2013 року, 7–8 листопада 2013 року.

18. Звіт на Конференції трудового колективу

Щорічний звіт зроблено на Конференції трудового колективу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна 24 грудня 2013 року (стенограма конференції додається).

Ректор

В. Бакіров